

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

محل ، کلبه فوانین مه ربه ومقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلسين - اجراء مجلس - انتصابات - آكويهاى رسمى و قانونى

شماره ۲۲۸۷

شنبه ۳۰ آذرماه ۱۳۳۱

سال هشتم

شماره مسلسل ۴۶

دوره هفدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۴۶

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز يكشنبه ۲۳ آذر ماه ۱۳۳۱

فهرست مطالب :

- ۱) طرح صورت مجلس
- ۲) بیانات قبل از دستور - آقایان : ناصر ذوالفقاری - شهیدی - گنجی
- ۳) بیانات آقای مکی مربوط بجزیران مسافرت خود بارویا و آمریکا
- ۴) اعلام تصویب صورت مجلس
- ۵) قرائت قسمتی از گزارش سه ماهه آقای نخست وزیر بوسیله آقای کاظمی
- ۶) معرفی آقای مهندس زاهدی بعمادت وزارت کشاورزی بوسیله آقای وزیر کشاورزی
- ۷) قرائت قسمتی دیگر از گزارش ۳ ماهه آقای نخست وزیر بوسیله آقایان کاظمی و دکتر فاطمی
- ۸) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ ونیم صبح بریاست آقای محمد ذوالفقاری (نایب رئیس) تشکیل گردید

(۱ - طرح صورت مجلس)

نایب رئیس - جلسه رسمی است صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (توسط آقای وکیل پور (منشی) بشرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان : شاپوری حمیدیه - راشد - اورنگ - بهادری - حائری زاده
غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر امامی - محمدحسین قشقایی - دادور - دکتر مصباح زاده - مشار
دیرآمدگان و زود رفتگان با اجازه

آقایان : زهری ۳۵ دقیقه - دکتر بقائی ۳۵ دقیقه - دکتر معظمی ۴۵ دقیقه - مکی ۲ ساعت - امامی اهری دو ساعت - موسوی ۲ ساعت و ۲۰ دقیقه - پارسا دو ساعت و ۲۰ دقیقه - خسرو قشقائی ۲ ساعت ونیم
دیرآمدگان بی اجازه - آقایان : کهبید ۳۵ دقیقه - شوکتی ۴۵ دقیقه - دکتر کیان ۴۵ دقیقه - شبستری ۵۰ دقیقه - منصف بکساعت - تولیت بکساعت امیرافشار بکساعت
نایب رئیس - آقای کهبید در صورت مجلس اعتراضی دارید ؟
شبستری - آقا بنده چقدر غایب

این مذاكرات مشروح پنجاه و هشتمین جلسه از دوره هفدهم قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

بودم ؟ (وکیل پور - عرض میکنم)
کهبید - بنده پیشنهادی داده بودم بعنوان تبصره ماده ۱۳ گفتم وام از مردم اجباری نیست اینجا (نمیشود) نوشته خواهم میکنم اصلاح شود
نایب رئیس - اصلاح میشود. آقای نریمان
نریمان - در بیانات بنده يك اشتباهات عبارتی و يك جملات افتاده است كه اصلاح میکنم و می دهم بتند نویسی
نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه دیگر اعتراضی نیست ؟

شبستری - عرض کردم برای بنده نوشته بودند ۳۰ دقیقه قبول کردم حالا دیگر نمی دانم این ۴۰ دقیقه از کجا پیدا شده ؟

نایب رئیس - آقای رفیع رفیع - آقای مشار ناخوش هستند من چند دفعه هم عرض کرده ام هی می نویسند غایب بی اجازه

نایب رئیس - تصحیح می شود - نسبت بصورت مجلس دیگر اعتراضی نیست ؟ (اظهاری نشد) چون فعلا اکثریت نیست تصویبش را موکول میکنیم ببعد

(۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : ناصر ذوالفقاری شهیدی - گنجی)

نایب رئیس - چند نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند . آقای ناصر ذوالفقاری

ناصر ذوالفقاری - اهمیت زمان وموقعیت جغرافیائی مملکت بدرجه ای حساس است كه بنده معتقدم ملت ومجلس ودولت باید با تمام قوا با دسائس وتحریكات سیاستهای استعماری شمال وجنوب و عوامل وایادی ایشان مبارزه کنند

در جلسه گذشته وقتی بدست نیامد تا بنده بتشریح بشك جاسوسی سیاست استعماری شمال در ایران بپردازم و چون این امر با

استقلال وحاکمیت وحقی باحیات وآسایش ملت ارتباط دارد امروز از این فرصت استفاده خواهم کرد
در جلسه گذشته بنده عرض کردم كه اولین راه مبارزه بانفوذ این سیاست قطع ریشه های حزب كه نیست توده از طریق اصلاحات است این مبارزه را باید دولت نیز در دستگاہ اداره خود شروع كند و مخصوصاً بهمكارن ومتصدیان دستگاہهای اداری دستور دهند كه فعالیتهای مخرب این تشكیلات را نادیده نگیرند

آقایان بخاطر دارند كه سال گذشته در آلمان شرقی فستیوال صلح برپا شد یکی از عوامل حزب توده نیز در آن فستیوال شرکت کرد و پس از خاتمه فستیوال مدت ۲ ماه در کشورهای اروپای شرقی بتحصیل وطن فروشی وتحریك وتوطئه پرداخت پس از بازگشت بایران با اینکه دو ماه از سال

تحصیلی گذشته بود اولیاء خواب آلود فرهنگ بلافاصله او را بدبیری دبیرستانهای پایتخت منصوب کردند و حقوق ایام غیبت او را هم بعنوان اینکه مریض ودر منزل بستری بوده تمام وکمال بوی پرداختند و این مرد هم با كمال گستاخی كارش بجای تدریس تحریك وتبلیغ دانش آموزان است . آنوقت در همین دستگاہ وزارت فرهنگ آقای درخشش رئیس جامعه لیسانسبهای دانش - سرای عالی را فقط بجزم مبارزه با عناصر وطن فروش وخائن وعدم موافقت باعضویت آنها در جامعه منتظر خدمت کردند (صحیح است) وحتى اجازه ندادند كه جلسه سالانه لیسانسبهای دانشسرای عالی ختیب المعمول در تالار دانشسرا برقرار شود درحالی كه عناصر وابسته بعزب توده در دانشسرای مقدماتی جلسات خود را مرتب برپا کرده و میکنند

بنده آقای درخشش رانی شناسم و تا کنون ایشان را هم ندیده ام (گریمی بنده خوب می شناسم آدم بسیار خوبی است) و اگر نامی از کسی بر دم بعنوان نمونه بود تا دانسته شود که هیچگونه محدودیتی برای فعالیت های حزب کمونیست نوده وجود ندارد.

به اعتقاد بنده همانطوریکه دولت در قطع ریشه نفوذ استعمار سیاه روش قاطعی دارد در مورد استعمار سرخ هم باید سیاست قاطع و روشنی را تعقیب کند بنظر من این سیاست باید در حین انجام برنامه اصلاحاتی سر کوبی و مجازات مزدوران و جاسوسان اجنبی که عالمآ و عامداً تحت نامها و عناوین فریبنده طرفداری از صلح و یا مبارزه با استعمار هر روز توطئه تازه علیه استقلال وطن می چینند و ب مذهب و ملیت و سلطنت مشروطه و ارتش و دولت اهانت میکنند باشد.

دومین راه مبارزه با نفوذ سیاست استعماری شمال قطع ایادی و شاخه ها و ریشه های این سرطان مهلك در کلبه شتون مملکتی است که اساس آن از شرکت سابق شیلات شمال سرچشمه میگردد

بنده نمی خواهم در اینجا از روابط گذشته شرکت سابق شیلات با دولت و یا ملت ایران گفتگو کنم زیرا اگر بتوان برای ظلم و تعدی و تجاوز بحق یک ملت ضعیف حداکثری قائل شد این شرکت پیرو آن حداکثر تجاوز و عناد و حق کشی بوده است.

شرکت سابق شیلات شمال نیز مانند کمپانی سابق نفت جنوب بچیزی که اعتنا نداشت مقررات امتیازنامه ای بود که مثل همه معاهدات میان ضعیف و قوی در دوران بیچارگی و ذلت ملت به ماتمخیل شده بود بنده لازم نمی بینم از اینجا بگوش جهانیان برسانم که روابط عمال یک دولت با اصطلاح - سوسیالیستی و طرفدار طبقه رنجبر با کارگران و صیادان بدبخت و گرسنه شرکت چگونه و تا چه درجه ظالمانه بوده است بنده نمی خواهم بگویم که شرکت سابق شیلات هنوز قانون کار ایران را برسمیت نشناخته و در مؤسسات خود اجراء نکرده است بنده نمی خواهم بگویم که تمام سرمایه و ثروت مایه های ایران همه ساله حواله بانکهای مسکو میشد و در کنار شمش های طلای متعلق بایران می -

خواهید . این دردها را ما باید در دل خود نگه داریم و از این پس کاری کنیم که ضعیف باشیم زیرا ما کم و اقلی دنیا قدرت است و آنچه که در باره تساوی حقوق ملل گفته شده است (حاج سید جوادی - احسن)

ما امیدواریم دفترچه گذشته روابط ملت ایران با شیلات شمال در آتیه نزدیک زردی رونق شده و بدور انداخته شود زیرا

دوران امتیاز چندی قبل خاتمه یافت و معلوم نیست بجهت هنوز اقدامی برای برچیدن این دستگاه جاسوسی و تعریک و سابوتاژ بعمل نیامده است.

اسراری که بنده امروز پشت این تریبون درباره شبکه جاسوسی و تار عنکبوت خطرناک شرکت سابق شیلات فاش میکنم شاید برای اولین بار افشاء میشود.

حقیقت اینستکه قسمت عمده دسائس و تعریکات حزب کمونیست توده و فرقه قلابی دمکرات آذربایجان و سازمانهای ضد استقلال ما در عمارت شرکت سابق شیلات رهبری شده و میشود. این شرکت تبدیل به یکی از بزرگترین و موخوشترین شبکه های جاسوسی یک دولت استعماری در ایران شده است.

شخصی که مسئولیت اداره این سازمان مخرب را دارد (کاپیتان کلوشکوف) میباشد معاون و دستیار او (الکساندر فوئودوریچ - لاسکین) از جاسوسان چیره دست بین المللی است.

در دستگاه جاسوسی شیلات عنصر خطرناک دیگری کار می کند که نام او هرگز بگوش کسی نرسیده لیکن نتیجه و اثر فعالیت های مخرب او حوادثی است که بی ذریعی در سرتاسر ایران روی می دهد این شخص فعالیت های حزب کمونیست توده را در مملکت ما اداره می کند وی (گریگور عیسا - کویچ) نام دارد و ظاهراً تبعه ایران است.

این دو تن از معاونین شرکت شیلات از شخص دیگری دستور میگیرند که (مایلسوف) نام دارد وی ۱۳ سال است در ایران مقیم می باشد و تمام ساکنین سواحل شمالی و مردم بندر پهلوی از روابط نزدیک او با رضاروستا و کام بخش و غلامیجی و طبری و رادمش آگاهند

از بنده نرسید که طرح این اسامی در مجلس چه حاصلی دارد زیرا این شبکه با حیات یکایک ما ارتباط دارد و قسمت عمده صحنه سازی های حزب کمونیست توده را که هم روز ناظر آن هستیم این عده می - چرخانند.

(لاسکین) معاون شرکت سابق شیلات سازمان فوق العاده منظمی در اختیار دارد که با تهران و مقامات سیاسی دولت مطبوع خود در ارتباط دائمی است . نکته ای را که دانستن آن لازم است اینستکه بطور کلی تمام اعضاء خارجی شیلات در خدمت دستگاه جاسوسی هستند (الکوجین) رئیس قسمت کشتی رانی شیلات مأموریت دارد که جاسوسان خارجی را از سرحد وارد ایران نماید البته انجام این وظیفه چندان مشکل نیست زیرا تمام کشتیها و قایقهای شیلات در اختیار اوست و وظیفه دیگر وی اینستکه اخبار و پیامهای محرمانه را بیا کوب فرستد برای انجام این منظور رئیس

کشتی رانی شیلات فرستنده های قوی در اختیار دارد که در عمارت مرکزی در بندر پهلوی نصب شده است بعلاوه مقامات ایران کوچکترین و کمترین کنترلی بر نواحی حساس سواحل دریای شمال ندارند . رابط و واسطه مستقیم بین عوامل خارجی شیلات و جاسوسان ایرانی نمای آن شرکت شخصی است که (پول مارودونوف) نام دارد بغیر از اعضاء خارجی عده مهاجر و غیر مهاجر نیز در دستگاه شیلات بجاسوسی مشغولند که فعلاً بنده از آنها نام نمی برم لیکن هر گاه بعد از تحویل دستگاه شیلات باز هم این عده بفعالیت خود ادامه دادند آنها را رسوا خواهم ساخت .

کسانیکه از این پس با شرکت سابق شیلات و حزب کمونیست توده طرف مقابل هستند باید بدانند که مسئول حساب های حزب توده در شرکت (کلنل کوزینف) می باشد و معاونین او (کالاجین) و (کالودین) نام دارند .

آسانترین راه برای تهیه پول جهت تأمین مخارج این حزب در ایران حساب سازی و جعل سند و تهیه آمار غلط می - باشد .

حساب هائیکه این سه نفر جعل می - کنند همیشه مقدار فروش ماهی در ایران و روسیه را کمتر از میزان حقیقی خود نشان می دهد .

بنده باز خاطر نشان می کنم که شرکت سابق شیلات هم اکنون با وسائلی که در دست دارد بوسیله (الکسی پتروویچ کوزینوف) مقدار قابل توجهی اسلحه جنگی در جعبه های مخصوص ماهی وارد ایران می کند و شخصی بنام (ایسکویچ) از حالا که زیمزه تحویل دستگاه شیلات بمیان آمده مقدمات آشوب و قیامهای مسلحانه را بدست عوامل خارجی و مهاجر فراهم میسازد .

بنده با افشاء این اسرار شاید جان خود را بخطر نیفکنم لیکن برای اینکه روزی این مملکت روی استقلال و آسایش ببیند ناچار باید کسانی فدا کاری کنند بگذار این فدائی راه استقلال وطن من باشم بنده در اینجا بایک تذکر بعرض خود خاتمه میدهم .

هر گاه دولت حاضر هر چه زودتر بتصفیه کار شیلات نپردازد و این لانه جاسوسی را برنجیند و راه وصول کمک و پول بحزب کمونیست توده را قطع نکند متأسفانه مسئولیت سنگین را در مورد حوادثی که ممکن است در اثر این بی توجهی پیش آید بگردن گرفته است (احسن، احسن)

عبدالرحمن فرامرزی - با اینکه نفهیدیم چه بود صحیح است احسن .

نایب رئیس - آقا شهیدی شهیدی - سوء تفاهاتی که اخیراً بین مجلس و رئیس محترم دولت (چند نفر

از نمایندگان - بلندتر بفرمائید) ببله عرض کردم سوء تفاهات اخیری که بین بعضی از آقایان نمایندگان محترم و رئیس محترم دولت پیش آمده بود (فرامرزی - چی آقا؟) (مهندس فروی - درباره چی آقا؟) عرض کردم سوء تفاهات اخیری که بین بعضی از آقایان محترم و رئیس محترم دولت پیش آمده بود متأسفانه در اثر تبلیغات دشمنان مملکت در انظار و افکار جامعه انعکاس نامطلوبی پدید آورده بود ملت ایران که دو شادوش آقای دکتر مصدق با مبارزات قهرمانه خود زنجیرهای اسارت اقتصادی و سلسله های یولادین استعمار دو بیست ساله را درهم شکست البته دکتر مصدق که خادم حقیقی و خدمتگذار واقعی آزادی ملت ایران است در این جریان سوء تفاهم اخیر کمی دچار اضطراب گردید و نگران بود ولی بحمد الله همانطور که جناب آقای دکتر شایگان در دوسه جلسه قبل فرمودند چون خداوند همیشه در مواقع خطر و در مواقع حساس لطفش شامل حال ملت ایران است این سوء تفاهم بکلی مرتفع گردید البته آقایان میدانند که یک اختلاف مختصر و یک ففلت کوچک برای حریف کهنه کاری که در پشت سنگر گذشت زمان بانتظار فرصت است بسیار پر ارزش است ما باید سعی کنیم در این موقع حساس فرصتی بدست حریف کهنه کار ندهیم در کشور مشروطه مجلس و دولت ملازم یکدیگرند و لازم و ملزوم یکدیگر هستند و بایستی با وضع فعلی و تشنجاتی که بیگانه در کشور ما بوجود آورده است همکاری صمیمانه داشته باشیم که بحمد الله تا بحال داشته ایم و بعد از این هم خواهیم داشت دشمن کهنه کار سعی میکند که از این وحدت ملی و اتقایی که برای ملت ایران موجود است این حربه قاطع را از دست ما بگیرد و البته انشاء الله با موافقت آقایان نمایندگان با حسرت و اندوه دست بگریبان خواهد شد و هیچکس دلش بحال ما نسوخته باید بفکر امروز و بفکر آینده خود باشیم تاریخ اوقات و ساعاتی را حساستر و دقیق تر از وضع حاضر برای ما نشان نمی دهد دولت بایستی در این موقع از پشتیبانی مجلس و نمایندگان ملت از فرصتی که بدست آورده برای مملکت استفاده کند و سعی کند خواسته های آقایان نمایندگان را که خواسته های مردم است اجراء شود اگر این اصل مسلم و غیر قابل تردید باشد که نتیجه مبارزات ملت ایران قریب الحصول است بایستی در این موارد با آقای دکتر مصدق پیش از پیش همکاری صمیمانه بکنیم چون وضع مملکت طوری است که باتشنجاتی که بیگانه در این مملکت بوجود آورده است اگر خدای نخواسته سوء تفاهاتی بین ما بوجود بیاید ممکن است مرج و مرج و افتخالی بوجود

بباید که بضرر ما تمام شود و این بمنفعت مملکت نیست که خدای نخواسته اختلافاتی در بین باشد (صحیح است) بنده از پشت این تریبون بعامل بیگانه و استعمار گران می گویم که اینجا کشور اسلامی است و به تبعیت از منشور فاعتمسوا بحبل الله جمیعاً و لا تفرقوا از پادشاه عدالت پرور تا آن کشاورز با وحدت و اتفاق عظیم ملی خودمان برای درهم شکستن نقشه های خائنین و خائسانه دشمن مبارزه میکنیم و از مشعلدار آزادی و مبارز قهرمان خودمان آقای دکتر مصدق تا حصول پیروزی قطعی پشتیبانی خواهیم کرد (احسن)

نایب رئیس - آقای گنجی پنج دقیقه از وقت آقای ذوالفقاری و پنج دقیقه از وقت آقای شهیدی جمعاً ده دقیقه وقت دارید.

گنجی - قبل از شروع به بیانات خودم که راجع سیاست خارجی کشور خواهد بود دو مطلب است که لازم دیدم باستحضار آقایان نمایندگان محترم برسانم یکی اقدامات اخیر است که دولت راجع به ترفیعات افسران ارتش بعمل آورد و واقعاً بعد از بازنشسته کردن يك عده ای که کار کرده بودند و وقت بازنشسته کردنشان هم بود این اقدام يك اقدام صحیح و بسیار بجا و شایسته ای بود ولی مثل اینکه آقایانی که در کمیسیون ترفیعات بوده اند و شاید مزه محرومیت هارا در سنوات سابق برای توصیه ها و یارتی بازی ها چشیده اند امسال هم نتوانستند آنطوری که منظور نظر قانون گذار بود رعایت بیطرفی را کرده باشند (صحیح است) از آن جمله یک عده افسران تحصیل کرده نایب سرهنگها (امامی اهری - و سرهنگها) عرض میکنم آنرا هم نمی دانم روی چه مصلحتی اینها محروم شده اند از ترفیع (کریبی - سروان هم هست) بله همه شان صحیح است (فرامرزی - از سرهنگ بیالا که خیلی است از سرهنگ بیابن کم است) من می خواستم از دولت تقاضا کنم که راجع باین قسمت به شکایت این آقایان هم رسیدگی شود و کمیسیون تجدیدنظری تشکیل شود و دوباره به پرونده هایشان برسند و واقعاً اگر کسی از قلم افتاده جبران شود (صحیح است) من جمله يك چند نفری هستند در آذربایجان در صورتی که من تصور میکردم که دولت در این قسمت یاد گانهائی که که در مرزهای کشور است و افسرانی که در بیفوله ها مرزبانی میکنند مسلماً آنها را مقدم خواهند داشت ولی باز هم در لشکر آذربایجان یکی دوتا سرهنگ هستند که اینها مدت مدیدی است در آنجا اقامت دارند در پارسال و پارسال هم تشویق و تمجید شدند و حالا بعد از ۱۰ سال ترفیع آنها داده نشده است این است که توجه آقای وزیر خارجه را جلب میکنم که با همکاری ایشان صحبت کنند که این قسمت جبران بشود (ناظر زاده -

در لشکر کرمان هم همینطور است) مسلماً هست ولی بنده اطلاع ندارم عرایض امروز من که راجع سیاست خارجی کشور خودمان است البته مثل سایر ناطقین اینها نظری است که مربوط بشخص اینجانب است نه مجلس و اگر خوب است یا بد است خوبی و یا بدیش مربوط بخود من است و من لازم می دانم بعد از این پیروزی که در اثر قطع ید یا خلع ید بیگانگان برای ماتوفیق حاصل کرده است راجع باین مطلب که امروز محور سیاست کشورهای مهم است ، راجع باین مطلب در مجلس بیشتر صحبت شود و این مثل اردر دو روز ما باشد همانطور که جناب آقای ذوالفقاری با کمال صراحت نظرشان را صحبت کردند آقایان دیگر سکوت اختیار نکنند جانی نیست اینجا که ساکت بنشینیم باید نظر خودمان را بگوئیم که انشاء الله پس از شور و مشورت يك راه مستقیم تر و بهتر و کوتاه تر اتخاذ میکنیم

موفقیت ملت ایران و دولت جناب آقای دکتر مصدق در مسئله استیفای حقوق ملی از نفت جنوب که منتهی بقطع نفوذ استعماری از کشور گردید در درجه اول مرهون این اصل است که نهضت ملی ایران در مسئله نفت يك هدف مشخص و معینی را تعقیب میکرد و آن عبارت بود از خلع ید بیگانگان و ملی کردن صنایع نفت در سراسر کشور بهر قیمتی که باشد . اما باید اذعان کرد که تنها این قسمت از سیاست خارجی ما هدف مشخص و معینی داشت و پیروزیهای ما نیز مرهون همان مسئله بود ، متأسفانه هدف سیاست خارجی ما در موارد دیگر در مورد خط مشی آینده ما ، خطراتی که در آینده ما با آنها مواجه خواهیم شد و راه هائیکه برای اجتناب از آن خطرات باید پیش بگیریم روشن نیست .

در اینجا گاهی صحبت از «بیطرفی» شده است اما معلوم نگشته این بیطرفی چه نوع بیطرفی است ؟ آیا از نوع همان بیطرفی است که ما در جنگ گذشته نیز از بدو امر پیش گرفته بودیم و در نتیجه اینگونه بیطرفی کشور ما علیه بیطرفی ما و علیه رفم تمایل ما میدان تاخت و تاز طرفین قرار گرفت و بالاخره ما از تمام مضرات جنگ برخوردار شدیم و از تمام نتایج پیروزی محروم گردیدیم و یا این بیطرفی باید مثلاً شیه بیطرفی تر که در جنگ گذشته باشد که يك بیطرفی مسلح و مصمم بود که طرفین از روی اجبار و در نظر گرفتن يك میلیون نفر ارتش مجهز و مصمم آن دولت را بحساب آوردند ؟ البته وضعیت جغرافیائی و سوق الجیشی تر که هم کمک کرد و کاردانی سیاستمداران آن کشور توانست بیطرفی مسلحانه و مصممانه آن دولت را حفظ کند .

نوع بیطرفی تر که مانع از این نبود که از هر طرف و با هر طرفی که صلاح خود را در مسلح شدن تر که بداند مسلح بگردد و از طرفین و با هر طرفی که صلاح خود بداند کمک مالی بخواهد و باید

این مسئله را جدأ مورد دقت قرار داد که آیا در دنیای امروز یک دولت کوچک بدون شرکت در يك تأمین دسته جمعی امکان دارد با تنها نیروی خودش بیطرفی خود را حفظ کند و مثلاً یکی از دول مقتدر جهان را و ادار به احترام باستقلال خود گرداند و بخصوص در موردیکه وضعیت جغرافیائی آن دولت نوعی باشد که نقشه های سوق الجیشی يك یا چند دولت بزرگ نتواند خاک آن دولت را از حدود نقشه های جنگی و تهاجمی خود بیرون نگاهدارد اینها وده ها نکات مشابه آن مسائلی است که باید مورد دقت و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ما قرار گیرد ، متأسفانه دیده نمیشود که وزارت خارجه ما و یا همکاران محترم بقدر لازم و کافی باین نکات توجه فرمایند و حتی در اینجا اغلب مطالبی گفته می شود که بنظر اینجانب با مصلحت کشور منافات دارد و دشمنان ملت ما را خوشحال و علاقمندان را نگران میسازد و نشان میدهد که بعضی بخاطر اینکه ما را تهدید میکند باندازه کافی توجه مبذول نمیفمایند .

من بعنوان نماینده يك استان سرحدی نمی توانم خطراتی را که بارها نتایج آن را چشیده ایم ندیده بگیرم معمولاً رسم اینست از خطریکه در آینده ما را تهدید میکند بحث کنیم ولی من آثار و علائم و مقدمات آن خطر آینده را بخصوص در قسمتهای سرحدی در آذربایجان و کردستان هم اکنون حس میکنم و موکلین ما دائماً این وضع را بما خاطر نشان می سازند .

سیاست استعماری انگلیس که خطر بالفعل را برای ما تشکیل میداد و یک سیاست پوسیده محکوم بزوال بود هم اکنون از کشور ما رانده شده است عده ای با بزرگ نشان دادن آن دانسته و بعضی ندانسته ما را از خطرات مهمتری غافل میسازند ، من بر عکس با عده ای که نفوذ حزب توده یا سایر بیگانه پرستان را در آذربایجان و با نقاط دیگر کشور بزرگتر از آن چه واقعاً هست جلوه میدهند مخالفت دارم اینجانب در اینجا اطمینان میدهم که آرامش کامل در کلبه نقاط آذربایجان حکم فرماست و قدرت بیگانه پرستان در آن سامان خیلی کمتر از آنست که تبلیغ میشود و اساساً مشکل آذربایجان مشکل اقتصادی است نه سیاسی ، معدک از دول لحاظ خطر قابل ملاحظه است .

اول از این حیث که قدرت تبلیغاتی آنان بوسیله انتشارات و رادیوهای بیگانه خیلی قوی است و متأسفانه تبلیغات ما در مقابل آن اگر منفی نباشد لاف حقیر است و حقیقت اینست که دشمن حتی از وسائل مادی و معنوی دستگاه دولتی ما برفع سیاست خود سوء استفاده می کند و مالیاتهای که از گرسنگان و بیکاران کشور گرفته میشود

صرف تأدیبه شهریه های هنگفت با افراد می شود که کارشان کارشکنی برای کشور و خدمت به بیگانگان است این نکته را باید یادآوری میکنم اگر دستگاه دولتی دستجاتیکه به عناوین مختلفه در آذربایجان اشتباهاً و یا از روی تعمد ایجاد فتنه و تشویش مینمایند چنانچه در اینووقع حساس از این اقدامات خودداری و یا جلو گیری کنند مسلماً کمک مؤثری برفع تشنجات مجلس خواهد بود .

مسئله دیگری که علی رغم ضعف زیاد اقلیت بیگانه پرستان آنرا خطری برای درست کرده بی ایمانی و بی عقیدگی تزلزلی است که متأسفانه دستگاه اداری را فرا گرفته است بخصوص در آذربایجان کارمندان عالی رتبه و متوسط دولت از وضع خود ناراضی و نگران و متزلزل هستند و عمل می بینند که بیگانه پرستان وضع خودشانرا حتی در وضع حاضر بهتر از اینها میتوانند حفظ کنند اینست که در نتیجه عدم توجه مقامات مسئول و تبلیغات خسرا کننده دشمن عالی رتبه ترین و با مسئول ترین افراد دستگاه دولت روحیه و ایما خود را می بازند و بعضی حرفها که در پشت این تریبون گفته می شود باعث تضعیف بیشتر روحیه آنان میگردد

اینجانب هیچ نظر شخصی نسبت به کسی ندارم اما در عین حال وقتی می بیند بعضی مطالبی در پشت این تریبون گفته می شود که باعث تضعیف روحیه مأمورین کشور و لشگری دولت و موجب تشویش بیگانه پرستان می شود نمیتوانم در مقابل این عدم توجه ساکت بنشینم .

وقتی بحث از بیطرفی می شود بعضی آنرا اینطور تعبیر می کنند که مثلاً ارتش ما ضعیف و روحیه اش پائین باشد و بیادب و بیادب از دیگران تحصیل می شود تحریم نمائند از صلحی دم زده می شود که منظور از آن صلح خلع سلاح کردن کشور در مقابل مهاجمی است که هم اکنون زمینه اجتهاد و روانشناسی حملات آینده خود را بوجوه می آورند چگونه میتوان ساکت نشست ؟ گفته می شود که ما باید در مقابل جنگ سرد بیطرف باشیم ولی وقتی جنگ سرد تا اصاق روح جوانان ما و کودکی خرد سال ما وارد شده است آیا بحث از بیطرفی دلیل تسلیم شدن بنقشه دشمنانی است که با اینادی خود شور و روحیه نسل جوان ما را محو میکنند و کارخانه ها و دهات و ادارات و آموزشگاه ها و درجه جا کل کشور را فلج می کنند ؟

مسلماً است که در جنگ و کشاکش دولتهای بزرگ جهان ما باید بیطرفی را بجا آوریم ولی مسئله اینست که ما باید بیطرفی را بجا آوریم تا چه حد محترم می شماریم ؟

ندیده گرفتن خطر دلیل بی طرفی نیست. دلیل طرفداری از خطری است که ما را تهدید میکند.

این بی اعتنائی ما بخطرانی که هم اکنون کار کشور را فلج می کند و بمنزله مرض مزمن خطر مرض حاد آئینده را تهیه می نماید نه تنها از لحاظ سیاست داخلی ما مهم است بلکه در عین حال از لحاظ سیاست خارجی نیز تاثیر نامطلوبی دارد و ممکن است بعضی از دول همجوار و غیر همجوار تصور کنند که شاید کشور ما قادر به حفظ استقلال خود و یا مصمم به حفظ استقلال و آزادی خود نیست.

سیاست استعماری بریتانیا از بدو مبارزه ما برای استیفای حقوق ملی سعی کرده است بدنیای غرب اینطور وانمود کند که بایک شرکت انگلیسی طرف نیستیم بلکه با مجموع دول غربی طرف می باشیم. متأسفانه بعضی مطالبی که از طرف شخصیت های مجلس از پشت این تریبون زده شد این نگرانی را در دول غربی توله میکند که گویا ادعای مذکور انگلستان مقرون بحقیقت می باشد در صورتیکه منظور ما از استیفای حقوق ملی هرگز این نبوده و نیست که فقط ما بصنایع دول غربی نرسد و حتی منظور ما ابداً فلج کردن احتیاجات پیمان آتلانتیک نمیباشد مانظری باین مطلب نداریم و با کمال میل همین حالا هم حاضریم نطف خود را به مشتریان سابق بفروشیم بخصوص که نا حالا مشتریان لاحق عوض اینکه از موقیعت استفاده کرده اما کنار بیایند و نطفه را زانتر بدست بیاورند ترجیح دادند که با شرکت سابق بندوبست کنند.

اگر عملاً دنیای غرب را متوجه این نکته بسازیم که ایران مصمم است از استقلال و حاکمیت خود در مقابل هر مهاجم دفاع کند و نشان دهیم که خود را برای این دفاع واقماً مجهز می سازیم و حقیقه متوجه خطراتی میباشیم که امروز آرام تر و در آئینده حادث تر ما را تهدید میکنند در این صورت محل اختلاف فقط ما آسانتر خواهد شد زیرا این نگرانی که نطف ملی ایران از اختیار مشتریان سابق خارج می شود از بین خواهد رفت و سفسطه عمال شرکت سابق مؤثر نخواهد بود.

برای اینکه ما بتوانیم از استقلال خود دفاع کنیم واضح است که مانند تمام دول بلا دفاع مجبوریم با اصول امنیت دسته جمعی متوجه باشیم و بدون اینکه آلت مهاجمه این یا آن دولت بزرگ گردیم واقماً به آنها نمی که خیال تجاوز بشماریم کشور ما و یا سوه نبشی با استقلال ما دارند جداً اختار کنیم و آمادگی خود را بجهانیان اعلام نمائیم. در صورتیکه دنیای امروز تصمیم ما را مشاهده کند در این صورت نه تنها متجاوزین به خیال تجاوز نخواهند بود بلکه آنها می که برای حفظ مصالح خودشان معطوف مانندن استقلال ما را طاعتی بهتر و بیشتر کمک خواهند

کرد. آنهاست که گرفتن این کمک را خلاف اصول بی طرفی می دانند در حقیقت بی طرف نیستند و با ندانسته به آنهاست که خیال فرمان فرمائی جهان در سر می پروراندند کمک میکنند.

البته عمال بیگانگانی که خیال تسلط بکشور ما را دارند می خواهند مصالح طلبانه بلا دفاع بمانیم. می خواهند تمامی کارهای کشور فلج گردد و هیچ نوع کمک اقتصادی بکشور ما انجام نیابد. من نمیدانم که اصل ۴ ترومن که بمیلیونها دلار در بحرانی ترین وضع اقتصادی در اختیار ما گذارده چه گناهی مرتکب شده که ما بدون جهت عوض تشویق آنرا مورد حمله و سرزنش قرار دهیم که میلیونها دلار در اختیار دولت ایران گذارده اند و اگر حیف و میلیهائی در اصل ۴ ترومن میشود و بعضی از کارهای آن هم مطابق ذوق و یا مصلحت ما نیست این مسئله باز هم مربوط بفساد دستگاههای دولتی ما است که نمی توانیم اصل ۴ را خوب راهنمایی و یا اداره کنیم اما در هر حال بدست آوردن مقادیری از زوم صرف شدن این میلیونها دلار در ایران کمک بزرگی بحال ما است. اگر کسی جرأت کرد و مصلحت کشور را بیان نمود نباید فوراً آتیک طرفداری از فلان دولت و یا سمت را با وجسباند اینکار را بحال بیگانه و طرفداران آنان واگذاریم و مصلحت کشور را فدای تبلیغات و دوستی و دشمنیها نسازیم و باین واقیعت غیر قابل تردید ایمان داشته باشیم که ما بدون استفاده از تناقضات سیاسی جهان حاضر نمیتوانیم موجودیت خود را حفظ کنیم.

صحیح است که بیگانه برای ما بیگانه است چه آمریکا، چه انگلستان و چه شوروی اما اگر بیگانه ای در موردی نظری بتمام و یا قسمتی از کشور ما داشت و بیگانه دیگری محض مصلحت سیاسی خود به حفظ تمامیت کشور ما علاقمند بود آیا می توان در آن مورد بخصوص این دو بیگانه را بنظر واحد نگاه کرد؟ موقعیکه آذربایجان در خطر بود آیا میشد پشتیبانان پیشه وری را با نمایندگان دولیکه در شورای امنیت بنفع ما اقدام کردند بایک نظر نگاه کرد؟ اگر امروز دولت شوروی حاضر شود بخلاف آنچه سابقاً می خواست امتیاز نطف بدست آورد حالا نطف را بقادیر زیاد بقیمت عادلانه و حتی با تخفیف قابل ملاحظه ای از ما خریداری کند و ذخایر امانتی ما را پس بدهد و این تحریم و محاصره اقتصادی را بشکند آیا در این صورت می توان شوروی را با انگلستان و آمریکا که نفت ما را تحریم کرده اند مقایسه کرد؟ اگر از تبلیغات و تلقینات و عوام فریبها صرف نظر کنیم و واقیعاتی را که در کشور خودمان وجود دارد در نظر آوریم واضح است که دولت شمالی و جنوبی مطابق مواردیکه تاریخی خودشان اگر با هم سازشی هم نداشته باشند لا اقل دو تضعیف دولتها و نهضت ملی ایران هم آهنگ میباشد و هر دو

می خواهند از ضعف دستگاه دولتها و از فلج شدن کارها بنفع خویش سوء استفاده نمایند دولت آمریکا با وجود منافع مشترک بزرگی که با انگلستان دارد نمی تواند منافع را ندیده بگیرد معذک در چند مورد مساعدتهای کم و بیش ذیقیمت نسبت بایران کرده است تمام مساعی انگلستان برای جلوگیری از اجرای اصل چهار ترومن در ایران با عدم موقیعت رو برو شد سعی و کوشش ما باید این باشد که با فکار عمومی دنیا نشان دهیم که ما مصمم هستیم از استقلال سیاسی و اقتصادی خود از هر طرف که مورد حمله باشد دفاع کنیم شکلی نیست که تنها در این صورت است که می توانیم هم بسود پرستی انگلستان غلبه کنیم و هم در مقابل خطرات حادی که در آئینده ما را تهدید می کند از دولتهائیکه استقلال ما بنفع آنان نیز هست استفاده کنیم ارتباط سیاست داخلی ما با موقیعت سیاست خارجی امروز بیش از هر روز مشهود است. معض اعلام اینکه ما استقلال خود و کشور خود را دفاع خواهیم کرد کسی را نمی توان گول زد. برای اینکه از خود دفاع کنیم باید خود را آماده و مجهز نشان دهیم بدون اینکه آلت دست دیگران گردیم و بدون اینکه کشور خود را پایگاه جنگی و یا تبلیغاتی این یا آن دولت قرار دهیم از جریانهای سیاسی بنفع استقلال کشور استفاده کنیم.

اولین شرط اساسی برای اصلاحات داخلی و موقیعت در سیاست خارجی اینست که ما بتوانیم عواملی را که هدف آنان خرابکاری و فلج کردن کار کشور است خنثی کنیم و اجازه ندهیم که از آخرین رمق طبقات سوم کشور بعنوان حقوقهای گزاف دولتی استفاده کنند و متلاصند و قهای بانک ملی را بنفع اجانب غارت کنند. داد گستری و فرهنگ را آلت دست خود سازند و دم از آزادی خواهی بزنند. ثانیاً توجهی بدستگاه دولتی خود نکنیم و دولت جناب آقای دکتر مصدق را در استفاده کامل از اختیارات تفویضی تشویق نمائیم و از کارمندان و وظیفه شناس و شجاع جداً پشتیبانی کنیم و ایمان و علاقه و مین پرستی را در محیط کارمندان دولت تقویت نمائیم.

نایب رئیس - آقای گنجه وقت جناب عالی تمام شد.

گنجه - بسیار خوب بنده از بقیه مطالب صرف نظر میکنم.

امامی اهری - آقا ما رأی می دهیم.

۳ - بیانات آقای مکی مربوط بحریان مسافرت خود با اروپا و آمریکا

نایب رئیس - وارد دستور میشویم چون در جلسه قبل تصمیم گرفته شد آقای مکی صحبت کنند بفرماید آقای مکی **فرامرزی** - اینکه جزو دستور نمیشود (یکی از نمایندگان - چرا آقا) پس هر چند وقت می خواهند بگویند

رأی بدیم
نایب رئیس - وقتشان محدود نیست بفرمائید آقای مکی
مکی - بنده بدو وظیفه خود میدانم که از مردم رشید و مبارز پای تخت که در موقع ورود این بنده موجبانی فراهم کردند که این خدمتگذار ناچیز و بی مقدار خودشان را مورد عنایت و توجه قرار دادند از صمیم قلب تشکر کنم و توفیق همه آقایان را از خداوند متعال خواهانم هم چنین از همکاران عزیزم که بفرود گاه و هم چنین در بنده منزل سرافرازم کردند وظیفه خود میدانم که از پشت این تریبون مراتب امتنان و تشکر خود را تقدیم حضورشان کنم مطالبی را که بمرض مجلس شورای ملی که نماینده حقیقی ملت ایرانست میرسانم مشمول سه موضوع است اول مشاهدات دوم مذاکرات سوم سیاست خارجی ایران بطوریکه قبلاً هم با کسب اجازه از محضر مقدس مجلس شورای ملی بمرض رسانده بودم این بنده با اتفاق جناب آقای یارسا نماینده محترم و واقماً وطن پرست خوی و همچنین یکی از رفقای دوره تحصیلی خود آقای علی اکبر معلوجی بمسافرت اروپا و آمریکا رفتم در مسافرت آلمان مشاهداتی که ما کردیم امیدواریم برای ملت ایران بسیار مفید باشد زیرا مادر آنجا دیدیم که این ملت این ملت شکست خورده در اثر کار و کوشش و زحمت بقدری امروز در صنعت پیش رفته که صدی یازده محصولاتش نسبت بقبل از جنگ افزوده شده در یکی از کارخانجات آنجا که زمینش بود شانزده هزار ماشین این کارخانه را برده بودند در دوران جنگ دو بست و هشتاد هزار کارگر داشته و امروز ۱۹۰ هزار کارگر دارد و ۱۲۰ در صد محصولاتش نسبت بقبل از جنگ افزایش پیدا کرده اینها با چکش و آچار شروع کردند و امروز این ترقیات را پیدا کردند و هم چنین تنها در شهر هامبورگ که خانه های آن خراب شده در حدود ۴۰۰ هزار خانه بعد از جنگ ایجاد شده است که اینها همه میرساند یک ملتی ممکن است از هیچ شروع کند و باز دو مرتبه آن مقام اقتصادی و فنی خودش را در دنیا احراز کند و این نمونه ای است که بایستی برای ملت ایران درس و سرمشق خوبی باشد و الحمد لله که ما دارای سرزمینی پهناور و دارای همه گونه منابع طبیعی هستیم شاید اگر چند سال بخودمان زحمت و مشقت بدیم ایران بیک امریکای کوچکی در آید باشد که اصولاً باید بمرض همکاران محترم برسانم که تبلیغات ملت ایران در خارج از کشور ایران بقدری ناچیز و بقدری کم بوده است که شاید در حدود صفر باشد و برعکس حریف ما همه گونه وسایل تبلیغاتی دارد و همه گونه احوال و کارهای مخالفین خودشان را کنترل میکنند هیچ بادم نمیرود که دو آنان که کشور اشغال شده ای بود

ما وارد شدیم همه جا تحت کنترل بودیم حتی جاهای تاریخی هم که ما میرفتیم در جاهایی که هر خارجی اگر وارد بشود به آن نقاط خواهد رفت ما از زیر نظر جاسوسان انگلیس و عوامل آنها دور نبودیم و بهر کیفیت مآرا تعقیب میکردند مخصوصاً در یکجای تاریخی که رفته بودیم مهمان کارخانه زمینس بودیم عده زیادی بودند و آنجائی بود که صدر اعظم آلمان از آنجا قیام کرده بود و همه ساله نطق تاریخی خودش را از آنجا ایراد میکرد و ما شب آنجا بودیم بدون هیچ مقدمه ای بایک دسته مهندس از کارخانه زمینس عکس هائی از ما برداشته اند و البته یک روزنامه ای که سابق بزبان انگلیسی منتشر می شد و حالا بزبان آلمانی منتشر می شود این را وسیله تبلیغات قرارداد که ما طرفدار رژیم نازی هستیم نوشته بود و بعضی ورود ما به آنجا مارش هیتلر رازدند در روزنامه های داخلی خود مانهم بیک عنوان دیگری منتشر شد ولی این حرفه های زنگزده دیگر امروز در دنیا بقدری بی اثر است که ملت هشیار و بیدار بیهایت حقایق این حرفه های تهمت و افترا خوب پی برده و هر کس را علی قدر مراتبهم می شناسد و باو پاداش خواهد داد هیچ یادم نمی رود که از موضوع آمدن دکتر شاخت بایران فقط بنده و جناب آقای دکتر فاطمی و جناب آقای پارسا و شیخ آقای نخست وزیر اطلاع داشتیم و هیچکس دیگر اطلاع نداشت که دکتر شاخت فردا تهران حرکت خواهد کرد صبح همین روزنامه اطلاع داد که فردا کتر شاخت تهران عزیمت خواهد نمود فرضم این است که ماهه جا زیر کنترل و نظر جاسوسهای خارجی بودیم معذرا هر شهری که رسیدیم ولو اینکه آن شهر جمعیت زیادی نداشت وظیفه ملی خودمان می دانستیم که ایران را بملل اروپائی آنطور که شایسته ملت شرافتمند ایران است بشناسانیم و خوشبختانه در این راه توفیق زیادی هم حاصل کردیم برای اینکه بعضی اینک بهر شهری وارد می شدیم ارباب جراید و مطبوعات آنجا از ما وقت می خواستند و ما برای آنها حقیقت نهضت مقدس ملت ایران و ملی شدن صنایع نفط و علت اینست که ملت ایران ناچار است که در این راه تا آخرین مرحله پیش برود و تمام راههای عقب نشینی را خراب کرده و باید هم خراب میگردد گوشزد میکردیم خوشبختانه در جرایدهم منعکس می شد و شاید بنظر همکاران عزیز رسیده باشد روی همین اصل بود که یکروز در آلمان از بانك بین المللی کاغذی بنده رسید که بطوری که شما در ایران و اروپا اظهار کرده اید می خواهید بر علیه مطالب انگلستان در آمریکا مطالبی را بیان کنید چون بانك یک مؤسسه بیطرفی است و انگلستان هم بزور این مؤسسه است همانطور که ایران هم حضور این مؤسسه است ما توقع داریم که از مذاکرات بر علیه دولت انگلستان

خودداری بکنید یک کاغذ خیلی شدید بنده نوشتم ببانك که من این مسافرت را آمدم برای اینکه مظالم دولت انگلستان را بگویم جهانیان برسانم من دارای شخصیت های مختلفی هستم نماینده مجلس هستم عضو هیئت مختلط نفط هستم دبیر جبهه ملی هستم نمیتوانم در موقعی که ارباب جراید با من رو برو میشوند مصاحبه ای نکنم مذاکره نکنم من از همین ساعت از ادامه مسافرت صرف نظر می کنم و برمی گردم بایران خیلی کاغذ شدیدتر از این بود که بنده عرض کردم آقای دکتر فاطمی در هامبورگ بودند این کاغذ را دیدند یک قدری تعدیلش کردند این کاغذ رفت بلا فاصله تلگرافی از بانك بدست بنده رسید که برای مصاحبه شما ترتیبی خواهیم داد و آقای پروو هام از واشنگتن به نیویورک باستقبال شما خواهند آمد در حقیقت معذرت خواستند در همین خلال از طرف آقای دکتر مصدق بیانك نوشته شده بود که اگر حسن نیتی هست فلانی برای آغاز مذاکره بآمریکا خواهد آمد ممکن است که مذاکرات را با هم شروع بکنید بنده وقتی که با بانك اولین جلسه مذاکره را شروع کردم در تمام این مذاکرات همکار عزیزم آقای پارسا حضور داشتند و بهترین شاهدهی هستند که در این مجلس حضور دارند آنها گفتند که ما اگر مذاکراتی بخواهیم با ایران شروع کنیم بایستی با رضایت و اجازه دولت انگلستان باشد بنده از این حرف خیلی عصبانی شدم و گفتم که با اجازه انگلستان نعوذ بالله به بهشت هم نمیروم بنده مذاکره را قطع کردم و به آقای دکتر مصدق هم تلگراف کردم که در آن موقع هم که آنها با ما وارد مذاکره شدند برای دفع الوقت و با نظر انگلستان بوده است و البته بعد از رای دیوان لاهه خیلی برای بانك مسائل روشن بوده است مذاکره را قطع کردم و دیگر هم راجع بموضوع پیشنهادات جدید بایبانك صحبتی نکردم و دو سه مرتبه هم که مستر گارنر سؤال کرد که آیا شما پیشنهادی دارید جواب دادم خیر نه مأموریتی دارم نه بعنوان رسمی بآمریکا مسافرت کرده ام فقط می خواستم باشما یک مذاکراتی بکنم ببینم که بانك در نظریات سابقش باقی است یا اینکه بانك یک آوان تازهائی نسبت به نظریات سابقش قائل میشود و یا این که اصولاً حاضر نیست خوشبختانه جواب اولی شما مرا قانع کرد و من چون مأموریت رسمی ندارم هیچ گونه مذاکره ای باشما نخواهم کرد خیلی معذرت میخواهم به فرودگاه نیویورک که وارد شدیم برنامه ای که بانك تنظیم کرده بود بدست من دادند که یک

ناهار در عبارت بلرهاوس رو بروی کاخ سفید رئیس جمهوری وزارت خارجه از ما دعوت کرده بود و در این مهمانی جناب آقای صالح هم حضور داشتند سر ناهار یک مذاکرات مقدماتی راجع بمسئله ایران شد ولی چون وقت کافی نبود قرارداد آن مذاکرات تجدید بشود موضوعی را که ما با آنها مطرح می کردیم موضوع غرامات بود چون در آمریکا و همچنین شاید در اروپا و جاهای دیگر شرکت سابق نفت و کسانی که نمی خواهند حقایق نهضت ملت ایران را دنیا اطلاع پیدا کند وانمود می کنند که ملت ایران حاضر به تصفیه حساب در مورد غرامات نیست بنده اولین موضوعی را که در آنجا مطرح کردم موضوع غرامات بود گفتم ملت ایران در مورد غرامات بسه طریق حاضر است تصفیه حساب کند اول بیلان شرکت قبل از ملی شدن صنایع نفت دوم قیمت سهام شرکت سابق دو ماه قبل از ملی شدن صنایع نفت در بورس لندن سوم هر قانونی که راجع بملی شدن صنایع در دنیا گذشته است و دولت انگلستان و شرکت سابق اوراق قبول دارند طبق آن قانون دولت ایران تصفیه حساب خواهد کرد و حتی اگر قانون ملی شدن صنایع فولاد را در انگلستان قبول دارد طبق آنهم قبول میکنیم مذاکراتی که با وزارت خارجه آمریکا شد در این مذاکرات آقای بایرود معاون وزارت خارجه آقای جرنگین رئیس قسمت شرق آقای ریچارد رئیس قسمت ایران دونفر آمریکائی که بزبان فارسی و ترکی آشنائی کامل داشتند و یک نفر متخصص نفت و یک نفر هم مشاور اقتصادی تصور میکنم آقای پارسا همین بود (پارسا) همین است که می رود بلندن) بله همین است که الان در روزنامه ها دیدم که بلندن می رود بنده راجع بنده میلیون دلاری که دولت آمریکا بایران پیشنهاد کرده بود گله کردم که در میسیون اولیه ای که دولت انگلیس فرستاده آنها حاضر بودند به پنجاه میلیون لیره بدهند قبول نکردیم حالا شما تصور میکنید که اینقدر در اثر این محاصره اقتصادی ملت ایران فرسوده شده است که بیاید استقلالش را به ده میلیون لیره بفروشد این مجال است ملت ایران با فقر و بدبختی و ناتوانی مبارزه میکند و این مبارزه را هم ادامه خواهد داد و اطمینان هم دارد که در این مبارزه پیروز میشود (صحیح است) و امضای مستر ترومن پای امضای مستر چرچیل این یک توهینی بود بر ملت ایران و احساسات هر ایرانی را جریحه دار کرده است (صحیح است) البته روزهای بعد با من مذاکره کردند که دولت آمریکا تصور میکرد بودجه دولت ایران در حدود ده میلیون دلار کسر دارد و خواست این ده میلیون را باین عنوان داده باشد گفت این

خلاف حقیقت است و چرا شما این پول را بمالیات دهنده آمریکا می تحمیل میکنید دولت آمریکا میخواست ده میلیون دلار از ما نماند بخرد ما بیست درصد هم بآن تخفیف می دادیم (صحیح است) بعلاوه شما اگر می گوئید ما از اصول بیطرفی خارج نشده ایم و دلمان می خواهد که ملت ایران کار اقتصادی خودش را راه بیندازد چرا سه صد میلیون دلار مجانی بدولت انگلستان دادید که کمبود نفت ایران را از بازارهای دنیا تهیه بکنند این خلاف اصل بیطرفی است که شما میگوئید البته اینکه بنده در مذاکراتم نسبت بآمریکا مطالبی عرض می کنم این را باید بسمع همکاران عزیزم برسانم که ملت آمریکا حسابش بادولت آمریکا جدا است و حساب دولت آمریکا هم باشخص اجسن جدا است ملت آمریکا یک ملتی است علاقمند با آزادی ملل علاقمند بسعادت ملل کوچک موافق با آزادی تجارت قانونی دارند بنام قانون آزادی تجارت ملت آمریکا با هر نوع مونیول تجارتي و محاصره تجارتي مخالف است طرفدار باب آزاد است و باین اعمالی که وزارت خارجه آمریکا در مورد ایران وسایر کشورهائی که نظیر ایران ستم دیده هستند می کند با تمام قوت و قدرت مخالف است هر فرد آمریکائی مبارزه ملت ایران را با نظر نخستین مینگریست علاقمند بود که مادر این مبارزه موفق بشویم ولی سیاست اجسن غیر از این بود و اگر حقیقتاً بخواهیم علت شکست حزب دموکرات را خوب تجسس بکنیم بواسطه همین سیاستی بود که اجسن پیش گرفته بود برای اینکه ملت آمریکا این سیاست را مردود میدانست ملت آمریکا می خواهد که دنیا در آسایش زندگی بکند هیچوقت طرفدار کارتل های نفت یا طرفدار این نیست که دولت های قوی بر ملل کوچک وضع فشار وارد کنند خاصه که مادر واشنگتن مشاهدات عجیبی داشتیم و میتوانیم خوب به روحیه و فکر مردم آمریکا پی ببریم اطفال کوچک را از مدارس هرچندی بگردش میبرند این گردش ها جاهانی است تاریخی و اینها هستند مورد فارت یا آتش زدن یا یغماگری انگلیس ها قرار گرفته یک فرد بیست ساله یاد هساله آمریکائی از طفولیتش این بناها را دیده میداند این جاهانجائی است که انگلیس ها آتش زده اند این جا همانجائیست که انگلیسها بر علیه آمریکا جنگیده اند این جا همانجائی است که آزادخواهان آمریکائی هارا انگلیس ها شکنجه میکردند و در حقیقت آمریکاها این است یک جوان آمریکائی در معرض درخشش این هست که انگلستان با آزادی ملل مخالف است میخواهد ملل را مقید نگه دارد می خواهد در نیواسازش را مزارع کردن را

مللی بگذارد باین کیفیت هیچوقت مایل نیست که آچسن بیاید باملت ایران این طوز رفتار کند و بهترین دلیل هم انتخابات بود که ملاحظه فرمودید باچه عده و باچه اکثریت قابل توجهی حزب دمکرات شکست خورد در روزنامه های امریکائی مینوشتنند که اگر آچسن برود به ترومن بگوید که فرص ما را از بنیر ساخته اند قبول میکنند این راهمه ملت امریکا دیده اند روزنامه های بزرگ نوشته اند روز نامه شیکاگو تریبون که چهار میلیون تیراژ دارد نوشته است پس بنابر این بهترین دلیل اینکه ملت امریکا یک ملت آزادمنش و علاقمند به آزادی ملل است همیز انتخابات اخیر است که سیاست آچسن و ترومن را مردود شناخت و حالا چطور شد که در این مسافرت ماموق نشدیم که آقای ترومن یا آچسن را متقاعد بکنیم که از سیاست گذشته شان صرف نظر بکنند در همان اوان که در امریکا بودم دعوتی از طرف وزارت خارجه امریکا از بنده و رفقایم شد که برای چهار هفته مهمان وزارت خارجه امریکا باشیم بنده هم این دعوت را قبول کرده بودم برنامه این دعوت هم اینجاست (ورقه ای را ارائه دادند) این را بما دادند تا اگر اشکالاتی در برنامه می بینیم هر طور که دلمان می خواهد این برنامه را تغییر بدهیم برنامه ای بود برای ما تنظیم کردند وقتی که رفتیم به تکراس و آنجا از صنایع نفت امریکا بازدید میکردیم افرادی که مورد احترام ما بودند و اشخاص مطمئنی هم هستند با ما مذاکره کردند که وقتی کابینه آقای قوام السلطنه روی کار آمد وزارت امور خارجه امریکا یعنی آچسن بما دستور داد که مافورا مهندس باندازه کافی و وسایل بکار انداختن تصفیه خانه آبادان را حاضر کنیم و فوراً به ایران حرکت کنیم غیر از این بود آقای پارسا (پارسا - یک چنین صحبتی شد) و وقتی که کابینه قوام سقوط کرد بما گفتند که از این مسافرت صرف نظر شد این میرساند که در وقایع می ام تیر که قوام السلطنه آمد این کار را کرد دو سیاست انگلیس و امریکا همراه بودند انگلیس و امریکا که عرض میکنم آچسن و چرچیل با هم همکاری کردند و این خون های ناحق را در ایران ریختند وقتی این خبر را بنده شنیدم خیلی متأثر شدم همان موقع آقای استایر که میزبان ما معرفی شده بود با تلفن با من مذاکره کرد که راجع به برنامه تان میخواستم صحبت کنم بایشان گفتم که من قبل از آمدن به تکراس دعوت دولت امریکا را قبول کرده بودم ولی اینجا دلیلی بدست من افتاده است که من دیگر نمیتوانم خون شهدای روز سی تیر را در ایران فراموش کنم و خونهای آنها را با ۲۸ روز یا چهار هفته که مهمان وزارت خارجه امریکا هستم جبران کنم اینکار محال و مستح است و دعوتتان

را رد میکنم ، ایشان گفتند نه بنا بود که ملاقاتی با آقای آچسن بکنید خودم زیر خواسته بودم ملاقات بکنم در نیویورک قرار بود ملاقات بکنم گفتم از ملاقات ایشان هم صرف نظر میکنم زیرا چیزهایی که شنیده بودم از ملاقات آقای آچسن هم صرف نظر کردم چون خیلی عصبانی بودم از این جریان با تلفن به آقای صالح عرض کردم که فوراً مصاحبه مطبوعاتی در واشنگتن برای من ترتیب بدهند من میآیم بواشنگتن و بمطبوعات حقایقی خواهم گفت و حرکت میکنم ظاهراً یک مذاکراتی در همان موقع در تهران در جریان بود و آقای صالح هم بی اطلاع نبودند بتهران اطلاع میدهند که فلانی یک چنین قصدی دارد روز بعد آقای دکتر فاطمی با تلفن گفتند که تأملی در اینکار بکنید با آقای صالح گفتند ایشان هم بمن گفتند که حقیقه اگر مصاحبه ای بخواهیم برای صلاح ملت ایران بکنیم حالا که دولت صلاح نمیداند بهتر است که فعلاً نشود با اینکه خیالم ناراحت بود برای رفقایم شعر را خواندم، داده فرمانم بدوری یار یارب چون کنم بردن فرمان غلط نابدن فرمان غلط مصاحبه کردن من غلط، نکردن منم غلط برای اینکه این حقایق را بملت امریکا باید گفت و حتی آدمم بواشنگتن البته وزارت خارجه امریکا اطلاع داشت که من خیلی از این مسافرت ناراضی هستم و خیلی عصبانی هستم و میخواهم بایران برگردم ناهاری آقای هریمین دعوت کرده بود - دعوت ناهار ایشان را پذیرفتم برای اینکه در آبادان یک ناهاری از طرف بنده بایشان داده شد سر میز ناهار رئیس اصل چهار ترومن بود آقای هریمین بود آقای پایر بود آقای صالح بودند ما هم سه نفر بودیم کس دیگری هم مثل این که بود بکنفر دیگر هم بود آنجا علت رد کردن دعوت دولت امریکا را بنده بیان کردم و مخصوصاً به آقای هریمین گفتم که سال گذشته در آبادان بنده بیانی هم کردم که گمان میکنم (آقای دکتر فاطمی الان یادداشتی مرحمت فرموده اند که منظوران بود که شاد در سفارت ایران مصاحبه نکنید جای دیگر آزاد بودید ولی چون قدری پیچیده بود بنده دیگر در جای دیگر مصاحبه ای ندادم) سر میز ناهار آقای هریمین گفتم در سال گذشته عین همین میز را مناشسته بودیم باختلاف اینکه امروز شما میزبان هستید آن روز من میزبان بودم آقای استوکس هم بود اگر خاطرتان باشد من بانستوکس - گفتم که شاد در مورد ایران اشتباه کردید و آقای استوکس دفاع کرده امروز هم شما میگویم که وزارت خارجه امریکا در ایران دارد اشتباه میکند لابد ملاحظه فرمودید که دو سه روز پیش استوکس نامه ای نوشته بود که مادر مورد ایران اشتباه کردیم امیدوارم که شما هم یک روزنامه ای بنویسید و بگوئید که مادر مورد ایران اشتباه کردیم همانشب در سفارت ایران برای ادامه این

مذاکرات جلسه ای بود از ساعت هفت این جلسه تا ساعت یک بعد از نصف شب ادامه داشت همان جلساتی است که اگر آقایان ملاحظه فرموده باشند در روزنامه های ایران و خبر گزاریهای جهان منتشر شد که مذاکرات سری مهمی بین سفیر ایران و حسین مکی و وزارت خارجه امریکا در جریان است این رانا گفته نگذاریم که حقیقه وجود آقای صالح در امریکا بسیار مغتنم است (صحیح است) و حقیقه در راه وظیفه ای که باومحول شده است با اقتدار و تهور انجام وظیفه کرده است (صحیح است) خوب خاطر ام است که که ایشان روزی که اعتبار نامه اش را با آقای رئیس جمهور تسلیم میکرد علاوه از تسلیم اعتبار نامه یک ربع بارتیس جمهور صحبت کرده بود و گفته بود که آقا من چون دیپلمات نیستم من و کیل مردم ایران بودم و امروز هم من مدیون مردم ایران هستم ناچارم از طرف ملت ایران این حرف را بشما بگویم که شاد در مورد ملت ایران اشتباه کرده اید و هیچ ضرورت نداشت که شما پای امضای مستر چرچیل را امضاء بکنید این توهین به ملت ایران بود (صحیح است) این حرفها را که ملاحظه می فرمائید آقای صالح با صراحتی که شما تصور نمی کنید هم بوزارت خارجه امریکا هم ب رئیس جمهوری امریکا گفته اند و من از خه او ند توفیق این قبیل خدمتگذاران را خواهانم و امیدوارم که وجود این افراد در این مملکت زیاد شود . (صحیح است) هم چنین باید عرض کنم کسی که در این مذاکرات خیلی با کمک کرده آقای نمازی بودند که اسم کوچکشان ؟ (پارسا - آقای حاج محمد) آقای حاج محمد است ایشان یکی از خدمتگذاران حقیقه ایران دوست هستند و بدانید که مادر امریکا هر جا گرفتار بعضی چیزها می شدیم که احتیاج بمطالعه کافی داشتیم بایشان مراجعه میکردیم فوراً بنشبهای خود دستور می دادند بیلانهای شرکت را در می آوردند و شیفرهای لازم را در اختیار ما می گذاشتند مخصوصاً در مورد ۴۹ میلیون لیره که دولت ایران خواسته بود روزنامه های نفتی در آنجا سرو صدا کردند که دولت ایران ۴۹ میلیون لیره باج از انگلستان می خواهد خوب البته باید توضیح داده می شد که این ۴۹ میلیون لیره چیست . ما هم که از این جارفته بودیم اسناد و مدارکی با خود نبرده بودیم با آقای نمازی مراجعه کردیم و ایشان پرونده هائی را که برای شخص خودش تشکیل داده بود بسیار منظم و مرتب بود و بیلانهای تمام سالهای شرکت را داشت برنامه هائی که شرکت نوشته بود و مطالب دیگر تمام در این پرونده ها بود آنها را در آورد که آن اطلاعات فوق العاده برای ما مفید واقع شد ما یک مصاحبه ای تشکیل دادیم و گفتیم که این ۴۹ میلیون لیره باج نیست طلب مسلم ملت ایران است چون از ۱۹۴۷ بابت رزرو هه ساله یک مقدار پول ملت ایران

را کنار می گذاشتند از بابت حق الامتیاز می بردند برزرو و ما هم می کردیم طبق نامه ای که سوادش داشت شرکت سابق گفته بود شما خواستید ما این را در اختیار شما پس بنا بر این ۲۲ میلیون لیره حق ملت ایران از ترزال رزرو از ساله از حق ما کم کرده اند این را در حالی که همه ساله می بایست بما یکدینار از این پول بدولت ایران نشده و بعد از کشته شدن رزم ۲۲ میلیون لیره ماهیانه ای که بما تاتاریخ ملی شدن صنعت نفت این راهم همچنین سایر ارقام مربوط باین در آوردیم بوزارت خارجه امریکا آمریکا دادیم البته وزارت خار این موضوع خیلی مورد توجهش شروع کردند با مشاورین نفتی خود مذاکره کردند ، صبح ، ظهر ، موضوع بقدری برایشان مسلم آفتاب روشن تر بود که این حق است . حق مسلم ملت ایران است نیست که از دولت انگلستان بخوان گفتند که این توضیحات شما وزارت خارجه مؤثر بود ، خود آقای صالح گفته بودند که مذاکرات شما همه شب تهیه می من می بینم که چه مذاکراتی شده هم معلوم بود که موضوع ۴۹ میلیون بملوه چیزی که مورد کله ما از وزارت امریکا بود این بود که هر خیر مراجعه می کرد می گفت وزارت از اینستکه بیائیم مذاکره کنیم ، ما یک نواقصی داشتیم مربوط بکار روشن و یک قسمت هم مربوط بکار که حلب آهن ورق بود بکارخانه ای رفتیم که مقدار زیادی از این آهن داشت می گفت وزارت خارجه اجازه میدهد که ما بشما بدهیم ، احتیاج کارخانجات را که می خواستیم وزارت خارجه امریکا باید اجازه ما میدیدیم که هر قدمیکه برمیدار خارجه امریکا مانع کارمان است بنده اینطور نتیجه گرفتم که وزارت امریکا مدعی ایران است و اینرا کم که در وزارت خارجه هم ما صحبت میکردند خیلی اشخاص نیتی بودند ، خیلی از افراد با بودند که دلشان می خواست ایران حل شود من یقین دارم آقای هندرسن که در ایران است شاید که در آنجا مطرح میشد ما بسیار با حسن نیت است ولی در آنجا ترتیب اثر کسی نمیداد چه آچسن میخواست همان میشد اگر خاطر آقایان باشد سال آقای دکتر مصدق به امریکا

کی راجع به نفت ایران اظهار کرده بود و آقای دکتر مصدق نفت ایران یک مذاکره کرده بودی این کار بیکه خود سرانه کرده بود وزارت خارجه برداشته شد و به معنی کردند اینها تمام دلایلی است که وزارت خارجه امریکا بزرگترین برای ایران ایجاد کرده است و لامبه میدهد و تکذیب میکند ، بنده مع مصاحبه ای که در روزنامه اطلاعات تیغ می دهم و عرض می کنم که من حبه ای با هیچ روزنامه ای نکرده ام بریبه روزنامه اطلاعات بدیدن من وند ، عده زیادی هم از مردم بودند ی آقایان صحبت مبکرتم آقایان هم ب را بصورت مصاحبه در آورند گفته های بنده است با استثنای یک گفته اند اسناد ، بنده نگفتم اسناد لایلی من دارم و این دلایل را هم مع به آقای دکتر مصدق و وزارت ایران عرض کردم و باین دلایل هم دولت امریکا را من رد کردم ، پس ما این مذاکرات را در آنجا نکرده با کار ما باین جا نرسیده بود موجب که من دعوت امریکا را که پذیرفته می کنم ، یک جهات و دلایلی بدست من بود که من ناچار بودم دعوت دولت را رد بکنم زیرا ملت ایران اگر زی بهش ثابت میشد که من از این اطلاع پیدا کردم و نمیگفتم من را بیفتی نمی بخشید من وظیفه ام این بود بت به یک ملت حقیقتی که به گذارش تا این درجه صمیمی است نکنم و وظیفه ام این بود بعد از اطلاع موضوع دعوت را رد میکردم و ردهم و دلیل دیگری که آقای آچسن با چه کرده است بیانیه ایست که سناتور در امریکا منتشر کرد و من قسمتی از نیه را از نظر اطمینانی که برای ملت ارد بعرض مجلس شورایی میرسانم بد : « چهار ماه است از دولت تقاضا م عنوان معرمانه را از گزارش بیکه بون تجارت درباره کارتل نفت تهیه برداشته گزارش مذکور را برای عامه منتشر سازد ولیکن موفق نشده ام نیست انتشار این گزارش چه تأثیری ببات خارجه امریکا دارد که وزارت رجه و وزارت جنگ مانع از انتشار آن با وجود این که گزارش در دسترس مردم اوضاع نفت را مطالعه کرده عیبی کرده ام که تصور میکنم مردم علاقمند باشند از این کشفیات مستحضر حقایق را که کشف کرده ام بقرار ت کلیه صنعت نفت دنیا (خارج از روسیه) با بوسیله مالکیت یا بوسیله در اختیار تمامه هفت کمپانی نفت میباشد

که پنج تای آنها امریکائی و دو تا انگلیسی هستند . این هفت کمپانی عبارتند از : استاندارد ژرزه ، استاندارد کالیفرنیا ، سو کونی و اکیوم تکساس ، گلف - شل ، کمپانی ایران و انگلیس و با استثناء کمپانی ایران و انگلیس که علاقه در داخله امریکا ندارد شش کمپانی دیگر در صنعت و بخش نفت امریکا نیز تسلط تامه دارند . در صنعت نفت خارج از امریکا مالکیت و کنترل این هفت کمپانی مشمول صدی هفتاد از ذخایر محقق است که تا به حال در تمام دنیا کشف شده باین معنی که ذخایری که تحت مالکیت یا کنترل این کمپانیهاست بیش از پنجاه میلیارد بارل میباشد در حالتی که کلیه ذخایر محقق دنیا در حدود هفتاد و پنج میلیارد بارل بر آورده شده . علاوه از مالکیت این ذخایر نفت خام تقریباً آلیه وسایل استخراج و تصفیه خانه ها و نفت کش ها و مخازن و وسایل بخش چه در کشورهای صادر کننده و چه در کشورهای وارد کننده متعلق باین هفت کمپانی یا در اختیار تامه آنها است . هر یک از این کمپانیها تمامیت مطلق دارند یعنی تمام عملیات مربوطه از استخراج از چاه تا فروش بمصرف کننده بوسیله خود این کمپانیها یا کمپانی های تابعه آنها صورت می گیرد . علاوه این هفت کمپانی بطوری متفق با هم دیگر همانگی و تلفیق دارند که باید گفت تجارت بین المللی نفت یکدستگاه است و این هفت کمپانی در حقیقت عضو آن دستگاهند . صورت این دستگاه هم نسبت بمشکوره های نفت خیز و هم نسبت بمشکوره های مصرف کننده مهیب و خارج از تصور است . تقریباً هیچ کمپانی مستقلی (که تحت عنوان این کمپانی نباشد) در دنیا وجود ندارد که در خارج از امریکا مشغول استخراج نفت خام باشد . این ۷ کمپانی مالک صدی پنجاه نفت کش های دنیا هستند و بقیه نفت کشها هم بوسیله اجاره های طویل المدت در اختیار آنهاست تمام تصفیه خانه های دنیا خارج از امریکا تحت کنترل تامه این هفت کمپانی است و اگر معدودی تصفیه خانه مستقل در بعضی کشورها وجود داشته باشد از ترس این هفت کمپانی جرأت نمی کنند نفت خام از دیگری خریداری کنند . بازار نفت در تمام کشورهای مصرف کننده خارج از امریکا و روسیه در اختیار تامه این هفت کمپانی است قیمت هائی که این هفت کمپانی تعیین می کنند بر اساس عیبی است که برای تأمین منافع خود تعیین کرده اند . قیمت نفت در امریکا دو مرکز یکی در لندن ، یکی در نیویورک تعیین میشود بطوریکه تجارت نفت دنیا مثل ساعت پتک فیلیپ مرتب و منظم کار کرده هیچ پس و پیش نمی شود . سرمایه بکار افتاده این هفت کمپانی در خارج از امریکا در حدود ده میلیارد دلار است و فروش سالانه آنها

در حدود شش میلیارد دلار . این ارقام بر آورده های تخمینی است زیرا که کمپانی ها ارقام حقیقی معاملات خود را فاش نمی کنند . تشکیلات این هفت کمپانی بحدی عریض و طویل است که در هر شهری در دنیا خارج از کشورهای کمونیستی شعبه دارند و هر شعبه اعضاء کافی ولایق دارد که در اجرای اوامر مراکز لندن و نیویورک و بایول بیحد و حصر مشغول فعالیت هستند که بر قدرت و نفوذ این هفت کمپانی بیفزایند و کمپانی های مستقل را از مداخله در بازار نفت ملی مانع بشوند . تشکیلات این هفت کمپانی و قدرت مالی آنها بحدی مهیب است که نفوذ سیاسی آنها خیلی بیش از قدرت و نفوذ سیاسی دولتهای کوچک است . این کمپانی ها با آنها طرف هستند . علاوه وقتیکه منافع این هفت کمپانی اقتضا میکند وزارت خارجه انگلیس و وزارت خارجه امریکا و مقامات رسمی دیگری چه در انگلستان و چه در امریکا از قبیل وزارت سوخت انگلستان و اداره نفت امریکا با تمام قدرت دولت انگلیس و دولت امریکا از این هفت کمپانی پشتیبانی میکنند . این بیان یک سناتور است که اعلام جرم کرده و یک مجامع عیبی هم روی این اعلام جرم در امریکا تشکیل شده است و همان مجامع است که وقتی از شرکت سابق انگلیس و ایران اسناد می خواهند وزیر سوخت و روشنائی دولت انگلیس نامه رسمی به نماینده شرکت در این محکمه می نویسد که چون کشف بعضی از این اسناد منافع سیاسی و نفوذ ما را در خاور میانه بخطر می اندازد ما از افشای اسناد و ارائه آن معذور هستیم ، این گزارش بقدری عجیب است که حقیقه لازم است من همه آن را بعرض مجلس برسانم ولی چون مفصل است و میترسم خدای نکرده موجبات خستگی همکاران عزیزم را فراهم کند صرف نظر میکنم فقط دوسه جمله دیگر را میخوانم میگوید : « فعالیت های شوم این هفت کمپانی جهت های تبلیغاتی کرملین را که امریکا تحت نفوذ مقامات بانکی است و قصد استثمار دنیا را دارد در لافاه حقیقت پیچیده ایمان کشور های خارجه را در صحن سیاست بیفرضانه امریکا تهدید میکند ، در جای دیگر می گوید : « نسبت بخاور میانه و اندونزی و ونزوئلا به چه نحو این هفت کمپانی در سیاست خارجه امریکا تسلط دارند چه عللی سبب ملی کردن نفت ایران شده و در تعویق انداختن حل این قضیه این هفت کمپانی چه رلی بازی کرده اند ، چطور احتیاجات نفتی کمپانی سابق ایران و انگلیس را از ذخایر محدود امریکا تضمین کردند و به چه عنوان بر تراخت قیمت نفتی که کمپانی سابق در امریکا

خریداری کرد بوسیله کمک مجانی تأمین گردید ، آیا سیاست کمپانی های نفت امریکا در حوزه خاور میانه تحت تسلط سیاست استعماری انگلیس در آن حوزه میباشد » این یک دلیل دیگر که یک سناتور اعلام جرم کرده محکمه ای هم روی این اعلامیه تشکیل شده و ما مابعد وار هستیم در آینه روشن بشود و آتیه نشان بدهد که این هفت کمپانی و وزیر خارجه امریکا چه نقشی در مورد نفت ایران و نگذاشتن اینکه ایران این نفت را به ملل غرب عرضه بکند و بفروشد داشته اند . **مهندس رضوی** - همین کمپانی ها بزرگترین موکل این نهانور هستند چه امیدی به آینده دارید ؟ **مکی** - اجازه بدهید ، هیچ امیدی به این نهانور نداریم بنده به آقای پارسا عرض کردم که ملت ایران باید روی پای خودش بایستد (نمایندگان - احسنت) ایشان هم آمدند اینجا و این بیان را در همین جا کردند که هیچکس نباید بامید همسایه بخوابد بسیار بجا گفته اند من از ایشان خواهش کردم که مخصوصاً بملت ایران بگویند که بامید امریکا نخواهند . بلکه بامید هیچ کشوری نخواهند ، ایران باید روی پای خودش بایستد (صحیح است) ما اصولاً بایستی اقتصاد ایران را بدون نفت در نظر بگیریم اگر بخوایم ایران آباد بشود باید خودمان آنرا آباد کنیم ، اگر امسال ۵۰ هزار تن پنبه داریم سال بعد این را صد هزار تن کردید و برابر عایدی نفت عایدی دارید (مهندس حسینی - آبادی این است نه فروختن نفت و پول آن را خوردن) اگر موضوع این است که یک مشت لیره ما بدهند از طریق شرکت نفت بیزیم در این وزارتخانه ها و آنها را خرج حقوق کارمندان بکنیم همیشه این وضعی که هست باقی هست ولی اگر اقتصاد و آبادی زا بر روی پایهای که باید ایران را آباد کرد نفت اگر فردا از اهمیت و اعتبار افتاد شایک ایران آباد و آزاد دارد . شما یک ایرانی دارید که این نهانورها بایران احترام خواهند کرد (خلخالی - بنابراین مسافرت جناب عالی لزومی نداشت این حقیقت روشن بود) مسافرت بنده دعوت خصوصی بود خیلی خوشوقتم دنیائی را دیدم و خیلی از این تجربیاتم و همچنین چیزهایی که مشاهده کردم بفتح آتیه ایران خواهد بود کما اینکه بعضی ورود خدمت آقای نخست وزیر رسیدم آن عملیات صحتی و کشاورزی عظیم که در امریکا دیدم بعرض ایشان رسانیدم ملت امریکا ملت است بسیار مادی و همه کارهایش برای بدست آوردن دلار است و اصلاً وارد بعضی مسائل نیستند شما اگر بخواید اتومبیل تا آنرا در دقیقه نوی خیابان نگاه دارید باید یک مقدار پول نوی اتومبیل بپردازید ، خیلی معذرت می خواهم برای رفتن مستراح باید در وقت ۸ ریال بدهید که

دراب مستراح باز شود یک چنین ملتی ناشعاع
صد میل اطراف آبشار نیاگارا یا آن آب-
شاریکه در آریزنا هست برق را مجانی کرده
چرا؟ برای اینکه برق ما در صنایع است سر
زمینی که از ایران بسیار کم تر بوده مثل
کالیفرنیا که از جیت آب و هوای مثل ایران
است امروز از هر جیت آباد شده است و من
این موضوع را خدمت آقای دکتر مصدق
عرض کردم، دستور فرمودند یک کمیسیون
که امروز هم تشکیل میشود برای برق ایران
البته برای مطالعه برق تمام ایران تشکیل
شود یک کمیسیون هم برای سدهای ایران،
یک کمیسیون هم برای تقسیم اراضی خوزستان
بین کشاورزان تشکیل میشود و هر سه
کمیسیون را از ایشان استعفا کردم جناب
آقای مهندس رضوی هم که مهندس برق
هستند تصور میکنم که در این کمیسیون دعوت
داشته باشند حال ملت ایران از این آقایان
مهندسی که در این کمیسیون دعوت شدند
میخواهد که قوانین ولوایح لازم مربوط
بواگذاری زمین باشخاص و ارزان کردن
قیمت برق و فراهم آوردن وسائل برق تهیه
کند که برق کیلواتی ده شاهی بیشتر نشود،
معنی ندارد که برق کیلواتی ۷ ریال باشد
ما در آلمان شنیدیم هر کس که بیشتر برق
مصرف بکند و از یک مقداری بالا برود قیمتش
ارزانتر میشود اینجا میگویند از یک مقداری
که بالاتر برود گرانتر می شود بنابراین
بناشد مطالعه بکنند در این قسمتها که ماشینها
ارزانتر تمام بشود معافیتهای گمرکی قائل
بشوند و برای اینکه سوخت آنها هم ارزانتر
بشود یک معافیتهایی برای سوخت اینها
قائل بشوند فکر وسائل هم بکنند که بتوانند
بمردم بگویند هر کس هر مقداری برق خواست
می شود داد و اشخاص کارخانجات برق را
بداخل مملکت بیاورند و آزادانه بتوانند
با اختیار دیگران بگذارند اینها بمقیده بنده
بسیار مفید بود که من آنجا دیدم و امیدوار
هستم که بتوانم از این مطالعات خودم نتیجه
بسیار خوبی بگیرم (انشاءالله) من در آمریکا
جناب آقای مهندس رضوی هر وقت راجع
بنفت مصاحبه می کردم آقای پاراساحضور
داشتند آقای دکتر فاطمی هم در آلمان بودند
می گفتم که ما اول با استقلال ایران علاقمندیم
بعد موضوع نفت، ما استقلال خودمان را
میخواهیم نفت را میخواهیم که استقلال داشته
باشیم مردشوی آن نفتی را ببرد که بخواهد
استقلال ما را از بین ببرد. راجع بانتخابات
امریکا و سیاست آریزناور در اروپا سؤال
کردند چون من وقتی که انتخابات در آمریکا
شروع میشد در آمریکا نبودم ۱۵ روز و یا
۲۰ روز بعد از من انتخابات شروع شد
بن گفتمند که شما تصور می کنید
که دولت جدید چه خواهد کرد گفتم ما
هیچ انتظاری نداریم ما احساسات ملت
امریکا را میدانیم چیست و آنها هم که
شکست خوردند برای این بود که سیاستشان

در آمریکا مردود بود آینده نشان می -
دهد اگر واقعا آریزناور بخواند با آن
چیزی که ملت آمریکا مخالف بوده است و
برای همان هم حزب دموکرات شکست خورده
است یک فرقی با آن حزب داشته باشد باید تغییر
سیاست بدهد فقط ایران می خواهد که رفع محاصره
اقتصادی و همکاری با انگلیس نکند ما
هیچگونه کمکی از حزب جمهوری خواه و
دموکرات نمیخواهیم مملکت ما مستقل است
و مستغنی است و بنده هنوز در ایران طرفدار
این قسمت هستم که ایران باید روی پای
خودش بایستد و مخصوصاً هم از جناب آقای
پاراسا استعفا کردم وقتی شماره فیتد بایران
اولین جمله شما این باشد که ایران باید
روی پای خودش بایستد و بامید همسایه هم
نخواهد و آتیه هم نشان خواهد داد که
این حزب جدید و دولت جدید چه کار خواهد
کرد و اگر نسبت بایران نخواهند تغییر روش
بدهند ملت ایران ملتی است اگر ببیند حزب
جدید تغییر روش نداده همان احساساتی
را که نسبت باچسن داشته با آنها هم خواهد
داشت برای اینکه برای ما علی السویه است
ملت ایران بکسی که باو احترام بگذارد
احترام خواهد گذارد هر دولتی که بیشتر
بتمايلات ایران احترام بکند ما هم بآن-
دولت بیشتر احترام میکنیم اصلا سیاست
ایران روی احترام متقابل است هر دولتی
هر ملتی که بما با دینه احترام نگاه کند
ما هم باو با دینه احترام نگاه خواهیم کرد
و هر دولت و ملتی که نخواهند بما احترام
نگذارند با آنها احترام نخواهیم کرد (صحیح
است) در آمریکا هم که از بنده سؤال می
کردند مخصوصاً در دانشگاه پرینتون که
در خدمت آقای پاراسا بودم مسائلی راجع
بایران گفتم یک ساعت صحبت کردم مصائب
وارد بایران را در گذشته خاطر نشان کردم
حدود و نفوس سابق ایران را هم گفتم و حمله مغول
را هم توضیح دادم و گفتم که این ملت چطور
در مقابل شدیدترین طوفانهای دنیا استقامت
کرده این طوفانها بیکه ملت ایران وزیدن
گرفت این مشکلات عظیمی که ایران را
زیر بار خودش گرفت اگر بزرگترین
قطعات دنیا وارد آمده بود امروز جز نامی
در تاریخ ازش باقی نمیماند این غریزه ملت
ایران است که در مقابل این طوفانها
ایستادگی کرده و امروز روی پای خودش
ایستاده یکی از شاگردها خاطر م هست در
این دانشگاه از بنده پرسید که شما از
آمریکا بدتان آمده است یا خوشتان آمده
است یک شعری خواندم که خدا سلامت
بدارد آقای دکتر سیف پور فاطمی را که
شعر را بخوبی ترجمه کرد و خیلی موجب تفریح
و خرم شمرگی شد گفتم من برای خاطر پاراسا
بمکتب میروم و رهنه بندارم که آخوند از منار
افتاد و مردم من برای خاطر ملت ایران به
آمریکا آمده ام که بملک آمریکا بگویم
ملت ایران یک ملت مظلومی است ملت ایران

در جنبی که در جبهه های مختلف دارد جنگ
می کند دولت امریکادارد از پشت بملت
ایران خنجر میزند و روزنامه های امریکائی
هم آنرا نوشتند در روزنامه نیویورک تایمز
چاپ شده این موضوع چیزی نیست که بنده
بیایم در تهران بگویم که سفارت امریکا
بباید و این اعلامیه را بدهد من گفتم که
امیدوارم مظلومیت ملت ایران را بگوش
جهانیان برسانم و بگویم که در این مظلومیت
دولت انگلیس و امریکا متفقاند اقدام می
کنند و مردم امریکا را متوجه کنم که ملت
ایران را بیشتر از این در فشار نگذارند والا
در آسمان خراشهای صد و چند طبقه ملت
امریکا چه جور زندگی میکنند بن چه
مربوط است خوب باید زندگی می کند
مردمشان آسایش دارند ندارند بن چه
مربوط است ولی من میدانم که ملت ایران
خوب زندگی نمی کند آسایش ندارد ملت
ایران بدترین زندگی را دارد و علتش هم
همین سیاست محاصره اقتصادی است که
دولت انگلیس و امریکا می کنند و باز هم در
یک موضوع دیگر با آقایان وزارت خارجه ای
ها گفتم که آقایان ایران یک آتشفشان
خاموشی است یک کاری نکنید که این آتش فشان
خاموش فوران بکند بدانید که اگر فوران بکند
تنها ایران را نخواهد سوزاند بلکه شمار ازودتر
خواهد سوزاند برای اینکه وقتی جنگ در گرفت
دیگر کوچک و بزرگ ندارد همه جار خواهد
گرفت وقتی که آتش گرفت همه را خواهد
سوزاند و توسعه پیدا خواهد کرد ایران را
بگذارید بحال خودش که از این منابع طبیعی
خودش استفاده کند، یک روز سفیر مکزیک
در واشنگتن با بنده ملاقات کرد گفت همین
محروریت هائی را که شما امروز دارید ما هم
در سال ۳۸ و ۳۹ داشتیم ولی ملت ما مبارزه
کرد و موفق شد و امروز می تواند از این
منابع استفاده کند میگفت من روزی که
آقای دکتر مصدق استعفا کرد خیلی متأثر
شدم زیرا دیدم که نتیجه مبارزات دو ساله
ملت ایران دارد از بین میرود ولی وقتی که
دومرتبه ایشان زمامدار شد خیلی خوشحال
شدم و بشما بگویم که ملت مکزیک نهایت
علاقه را دارد که ملت ایران در این مبارزه
موفق شود در این مصائبی که دارد برای
شما پیش میاید ملت مکزیک خودش را سهیم
و شریک میدانند بنده از ایشان تشکر کردم
و حقیقتاً ملت مکزیک یک احساسات بسیار
خوبی نسبت بملت ایران از خودش نشان داد
کما اینکه سال گذشته که من در آبادان
بودم کارگران صنایع نفت مکزیک به
کارگران نفت ایران در آبادان اظهار
همدردی کرده بودند و آنها را در این مبارزه
تشویق کرده بودند (خسرو فغانی) خوب
است دولت با آنها روابط سیاسی برقرار کند
چیز دیگری را که باید عرض همکاران محترم
برسانم در این مسافرت مخصوصاً در آلمان

مبارزات ملت ایران را با نظر تحسین و
تکریم نگاه میکردند و خیلی نسبت بایران
(حاج سیدجوادی بنده خواستم از ماده ۹
استفاده کنم) (دکتر سنجابی از اینکه آقای
مکی یک شعری خواندند) بنده هم تصدیق
میکنم که حق دارید قربان ولی بار بنده ایران
است (جلالی) آخوندش کیست؟ بار بنده
کشور ایران و مملکت ایران است (دکتر
بقائی) خوب رفع سوء تفاهم شد (متشکر
از تذکرتان در آنجا چیزی که سفیر مکزیک
اضافه میکرد این بود که آنها هم همینطور
با انگلستان قطع رابطه کردند و در حقیقت
مثل اینکه ما و آنها یک سرنوشت داشتیم و
آقای دکتر عبده که در امریکا بودند راجع
بملی شدن نفت در مکزیک مطالعاتی کرده
بود و همچنین در مورد مصائبی که بمکزیک
وارد شده بود یک گزارش تهیه کرده بود
و همچنین حقه بازی هائی که سر روزماری
در آورده بودند بنده حالا کاری ندارم که
اصل روزماری چه بوده چه هست ولی سه
چهار کشتی نفتکش که از بنادر مکزیک نفت
حمل کرده بودند اینها را در بنادر مختلف
توقیف کرده بود محاکم فرانسه، بلژیک و
هلند احکامی صادر کردند که این نفت رانی
توان توقیف کرد و این کشتی ها آزاد هستند
زیرا از حق حاکمیتشان استفاده کرده اند
و این احکام همه اش بقوت خودش باقی بود
و باینصورت توانستند نفت از کشور مکزیک
صادر کنند و امروز یکی از کشورهای
صادر کننده نفت آزاد مکزیک است و انگلیس
و امریکا و هلند که در مکزیک امتیاز گرفته
بودند ناچار شدند سر تسلیم باراده ملت مکزیک
فرود آورند من امیدوار هستم که بالاخره
این کارتل های نفت که تنهامدافع آچسن
بودند با خود دولت انگلستان سر تسلیم در
مقابل ملت ایران فرو خواهند آورد (انشاءالله)
ای راجع سیاست خارجی چون این موضوع
حساس است بنده یادداشت کردم که تغییری
در گفته های بنده داده نشود
در سیاست خارجی دولت مهمترین کاری
که دارد سیاست موازنه منفی است همان
سیاستی که آقای دکتر مصدق مبتکر آن
بوده اند کتاب سیاست موازنه منفی را که
ملاحظه فرموده اید آن را اجرا کنند بدین
نحو که حقوق ایران را در نهایت وطن پرستی
و باتکاه اصول منشور ملل همه جا حفظ نماید
و آنها را که دانسته یا ندانسته آلت سیاست
های اجنبی میشوند اجازه ندهد که بدست
مطبوعات خارجی بهانه دهند تا ایران را متهم
کنند که ایران بیکسویا سوی دیگر کشانده
شده است (صحیح است)
در روابط با کشورهای آسیائی و اسلامی
باید بهترین روابط ایجاد کند و نقش پیش
آهنگ مبارزه کشورهای محروم را که ملت
ایران با وسیره است همچنان حفظ کند
از اینکه مأمورین ایران در سازمان
های بین المللی زبان ملل استعمارزده افروخته

ند و سیاست دولت مبتنی بر حمایت از
 بل افریقای شمالی برای منگوب کردن -
 روی استعماری و مبارزه بر ضد اصول تبعیض
 ادی مستر چرچیل در افریقای جنوبی است
 گمان میکنم همه نمایندگان ملت موافقت با
 ن سیاست داشته باشند از اینکه نامی از
 ریقای شمالی و جنوبی بمان آمد از هم
 ران محترم اجازه میخواهم که بیاد کشتگان
 ریقای که در جهاد اخیر قربانی استعمار
 رانسه وانگلس شده اند بیاخیزیم و یک
 قفه برای احترام روح پر فتوح آنها
 سکوت کنیم

(در این موقع حضار بیا خاسته و یک
 قفه سکوت نمودند)

این سکوت با عظمت مجلس شورای
 ملی ایران که نمونه ای از مبارزات دلیرانه
 ک ملت فداکار و قهرمان است دردناکتری
 میرت بخش خواهد داشت و از ممالک خاور
 بیانه و نزدیک گرفته تا شهرهای افریقای
 شمالی و جنوبی همه را تشویق و تشجیع می
 کنند که برای آزادی و استقلال حق
 سلم حاکمیت مبارزات مردانه شان را ادامه
 دهند تعجب من این است که چرا فرزندان
 انقلاب کبیر فرانسه در فاصله کمتر از دو قرن
 مام آثار هيجان آمیز و اصول مسلم انقلاب
 را زیر پا گذارده و با آزاد بخوانان افریقای
 شمالی معامله ای رامیکنند که حتی در دستگاه
 پوئی شیازند هم و خانواده بوربن با انقلابیون
 رانسه نمیکردا کرد دولت انگلستان خوانان
 استقرار برتری نژاد در افریقای جنوبی است
 ملت های جهان از محافظه کاران غیر از این
 بوقی ندارند شاید هم مستر چرچیل میخواهد
 بدنیانیت کند که واقعا جنگ دوم بر اساس
 شوری برتری نژادی آلمان بوده و پیشروان
 بازی رانیز بهمین جرم بدار آورخته اند .
 رانسه در مبارزات ملت ایران نیز نه تنها
 مارا یاری نکرد بلکه چه در شورای امنیت
 و چه در لاهه از انگلیس شدیدتر و جسورتر
 بود و مخصوصاً اکثر مطبوعات پاریس يك
 نمونه کامل از روزنامه هائی است که زیر نفوذ
 و قدرت بورس و جیره گیمانی سابق زندگی
 میکنند، ملت ایران ملتی است که دوستان
 روز مبارزه اش را نیز هرگز فراموش
 نخواهد کرد (صحیح است) عرایض بنده
 نشانم پیدا کرد و فقط يك نکته ای را می
 خواستم عرض کنم و آن اعلامیه سفارت امریکا
 بود که در اینجا مثل اینکه سوء تفاهمی
 ایجاد کرده است بنده هیچوقت بملت امریکا
 کوچکترین عرضی ندارم برای اینکه ملتی
 است آزاد و علاقمند به آزادی ملل ولی بر
 مکتس تمام حملات بنده متوجه دولت دمیگرات
 امریکا است و امیدوارم که دولت آینده از
 دولت گذشته درس عبرت بگیرد و اگر
 بخواهد با احساسات ملت ایران ترتیب اثر
 بدهد و علاقمندی نشان بدهد بایستی در
 سیاست گذشته تجدید نظر بعمل بیاورد -
 (عصمت)

(۴- اعلام تصویب صورت)

مجلس جلسه قبل

نایب رئیس - چون اکثریت است
 صورت مجلس روزه شنبه ۲۰ آذر تصویب
 میشود

(۵ - قرائت قسمتی از گزارش

سه ماهه آقای نخست

وزیر بوسیله آقای کاظمی

نایب رئیس - جناب آقای کاظمی
 نایب نخست وزیر گزارش جناب آقای نخست
 وزیر را بعرض مجلس خواهند رسانید.
 بفرمائید

کاظمی (نایب نخست وزیر) - جناب
 آقای نخست وزیر راجع بعملیات سه ماهه
 دولت و اقداماتی که خودشان بر طبق اختیارات
 حاصله کرده اند گزارشی برای تقدیم مجلس
 شورای ملی تهیه کرده اند و بنده رامأمور
 فرمودند که بعرض مجلس برسانم
 (بفرمائید)

(گزارش را بقرائت آتی قرائت نمودند)
 ریاست محترم مجلس شورای ملی
 گزارشی که بعرض میرسد فهرستی
 از لوايح قانونی و خلاصه ای از اقدامات است
 که از بیستم مرداد ماه سال جاری تا ۳۱ ماه
 بعد از آن در حدود قانون اعطاء اختیارات
 بمرحله عمل و اجراء در آمده است . بی -
 مناسبت نخواهد بود که برای تجدید حافظه
 آقایان نمایندگان محترم مدتی قبل از آن
 تاریخ هوا هم اندکی تحت مطالعه قرار
 دهند و باووضع مقارن ملی شدن صنعت نفت
 نیز نظری بیندازند . آقایان نمایندگان
 محترم فراموش نفرموده اند موقمی که
 این جانب مأمور خدمت شدم وضع اقتصادی
 و مالی کشور گرفتار مراحل بحرانی و
 آشفتنکی بسیار بود .

خزانة مملکت تهی و تمام موجودیهای
 دولت بمصرف رسیده و حتی قسمتهائی از
 ودایع افراد را نیز که بمؤسسات دولتی
 سپرده شده بود در پرداختها مورد استفاده
 قرار داده بودند . و مبلغ معتناهی مؤسسات
 و سازمانهای مختلف دولتی بمقاطعه کاران
 بدهکار بودند که دیناری از آن مطالبات
 محل پرداخت نداشت حد اکثر صادرات
 مملکت يك پنجم واردات بود چکهای
 دولتی در بانکها بلامحل اعلام می شد و
 ورشکستگی خزانة دولت پیش بینی میگردد
 حتی این نگرانی حاصل شده بود که دولت
 نتواند حقوق ماهانه کارمندان ادارات راهم
 بپردازد .

این وضعیت در زمانی بود که ماهانه
 چند میلیون لیره از خوابه نفت دریافت
 میشد و هیچیک از اضافه خرجهای امروز نیز
 وجود نداشت بل این حال دولت وقت سه ماه
 پیش از قبول مسئولیت این جانب پیشنهاد
 نشر سه میلیارد ونیم اسکناس اضافی را بمجلس
 تقدیم کرده بود .
 بنا بر ارادة قابل تعظیم ملت ایران

و در راه انجام قوانینی که برای ملی کردن
 صنعت نفت تصویب شده بود دولت اینجانب
 از ماه اردیبهشت ۱۳۳۰ شروع با اقدام
 نمود و مراحل عملی این آرزوی ملی را
 بفضل خداوندی و تأییدات عمومی یکی بعد
 از دیگری طی کرد و کاری را که شاید
 سالیان دراز مبارزه و صرف قوه لازم داشت
 اعجاز هم آهنگی ملی در فاصله ای کوتاه
 بانجام رسانیده . امروز که طومار یکصد و
 پنجاه ساله اعمال نفوذ خارجی بهم پیچیده
 شده و مقدرات و سرنوشت ایران بحق در
 دست ملت قهرمانیست که در نتیجه مساعی
 و همت والای خویش باین موهبت عظیم
 نایل گردیده مسلماً ملال آور است اگر
 دورنمای آن کابوس خفقان آور مداخلات
 غلنی بیگانگان را در امور و شئون حاکمیت
 ملی خود از جلو چشم بیکبار دیگر بگذرانیم
 آنها که برای کوچک کردن جهاد ملی ما
 میخواهند این نهضت مقدس را از نظر
 ارزش اقتصادی بستنند و از روی خبت
 طبیعت استقلال و شرافت يك قوم را با چند
 میلیون لیره ای که کمپانی سابق برای هزینه
 های مخصوص و بدست ایادی ناپاک خارجی
 و داخلی خود میبرد اخت برابر نمایند خوبی
 میدانند که فتح این مبارزه تاریخی در میان
 ملتهای ستمکشیده قرن بیستم دو سه مورد
 نظائر بیشتر ندارد و همین پیروزی است
 که روزنه امید برای اصلاحات آینده و
 شالوده سعادت اجتماع فردای ما را تشکیل
 میدهد .

با اینکه بمناسبت عدم صدور نفت در
 درآمد کشور کاهش حاصل گردید و مخارج
 هنگفت نگهداری تأسیسات و تشکیلات
 شرکت ملی نفت نیز بخزانة عمومی تحمیل
 شده با اتخاذ تدابیر مؤثر دولت تا امروز
 توانسته است اعتبار خود را همچنان برقرار
 نگهدارد و با کمال اطمینان میتوان گفت که
 اوضاع اقتصادی کشور نه تنها وخامت افزونتر
 نیافتد بلکه هر ماه که در آینده جلو برویم
 علائم و آثار مفید اقداماتی که محتاج بطول
 زمان بوده و اصلاحاتی که در جریانست نمایانتر
 میگردد .

محتاج بتوضیح نیست که تمام موفقیتی
 که در این زمینه ها بدست آمده گذشته
 از عنایت باری تعالی مربوط بفاکاری
 افراد حساس مملکت و پشتیبانی قاطبه ملت
 بوده است . با اینوصف دولت این جانب
 هرگز این ادعا را ندارد که توانسته است
 در این مدت بهمه تمنیات و آرزوهای مردم
 اصلاح طلب جواب مثبت بدهد زیرا جبهه
 مبارزه بقدری وسیع و عقب ماندگی و فساد
 بقدری نافذ در تشکیلات شده که محور آثار
 سیاستهای خانمانسوز گذشته زمان طولانی -
 تری را نیازمند است و جای تردید نیست
 که با متانت و بردباری و رشد فکری ملت
 رشید ایران و تهیه افراد شایسته و کارآمد
 بقدر لزوم بتدریج مشکلات موجود نیز از میان

برداشته خواهد شد
 عملیات و اقدامات دوره سه ماهه اختیارات که
 اساس این گزارش را تشکیل میدهند می
 توان دوران تهیه نقشه و ایجاد برنامه برای
 شالوده ریزی بنای فردای مملکت محسوب
 داشت و گمان نمیکنم هیچکس منتظر بوده
 باشد که در يك دوره کوتاه تمام آثار زیان
 بخش سیاست های یکقرن ونیم گذشته را
 بتوان زایل کرد بلکه این قوانین و نظاماتی
 که تهیه و بامضاء رسیده و اقدامات بزرگ و
 کوچکی که در اغلب از تشکیلات دولتی آغاز
 گردیده باید مراحل تکاملی خود را طی
 سالیان دراز آینده با سعی و کوشش مدام
 و بشیکار وطن پرستانه مردان خیرخواه و مبین
 دوست ببیناید

در سه ماهه اول اختیارات اعطائی دولت
 این جانب سعی کرده است بمسائل و نظریاتی
 توجه کند که اساس و شالوده زندگی يك
 قوم و ملت مستقل و با شخصیت را تشکیل
 میدهد و نواقصی را رفع کند که مردم را از
 نیل به هدفها و آرزوهایشان باز داشته است
 و نه ماده برنامه تقدیمی بمجلس را با جدیت
 و وظیفه شناسی بموقع اجراء بگذارد بدیهی
 است حتی یکروز از اختیاری را که ملت و
 مجلس ایران باین جانب سپرده بدون تلاش
 و کاریبایان نبرده و هرروز از این نودروز در
 بحث ها و کمیسوئنهاي تهیه طرح و لایحه
 سپری گردیده است

نباید پرده پوشی کرد که مشکلات
 کاربکی دو تا نبوده و نیست و بشر رسانیدن
 مبارزه بزرگ ملی که مراحل نهائیش را طی
 میکند سروصورت دادن باقتصاد و مالیة درهم
 ریخته مملکت ، تأمین رفاه طبقات زارع و
 کارگر که از حداقل مایحتاج زندگی مدتها
 است محروم مانده اند ، حفظ امنیت و آرامش
 کشور که اساس موفقیت حکومت در اصلاحات
 است ، تأمین عدالت و ایجاد آن دستگاه
 داد گستری که بتواند ملجا و پنهانگاه مظلومان
 قرار گیرد و بالاخره فراهم نمودن موجبات
 استفاده از این همه نعمتی که میلیونها موطن
 محروم و فقیر ما تا امروز نتوانسته اند ذره ای
 از آن بهره بگیرند و دهها مشکل و معضل
 دیگر هرروز فکر و کار دولت را بخود مشغول
 داشته است که خلاصه ای از آن اقدامات را
 بصورت گزارش سه ماهه اختیارات باستحضار
 میرساند و لوايح قانونی که بعد از آن تاریخ
 بامضاء رسیده و همچنین عملیات هريك از
 دستگاههای اجرائی که از بیستم آبان ببعده
 صورت گرفته است در گزارش سه ماهه دوم
 بعرض خواهد رسید

برای اجرای مواد نه ساله
 برنامه دولت لوايح
 قانونی زیر بموجبات
 واحده قانون اختیارات
 مصوب بیستم مردادماه
 ۱۳۳۱ تصویب و بموقع
 اجراء گذاشته شده است

لوايح قانونی مربوط ببنده (۱) از برنامه دولت « اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای ملی و شهرداریها » برای اجرای قسمت اول از برنامه دولت تاکنون اقدامات ذیل صورت گرفته است .

۱- راجع بقانون انتخابات مطالعات کمیسیونهای مربوطه نزدیک بانجام است ومواد اصلاحی قانون انتخابات تهیه شده که بزودی در معرض افکار عمومی گذاشته خواهد شد .

۲) لایحه قانونی شهرداری

برای آنکه تمامی شهرها و قصبات از داشتن شهرداری برخوردار شوند واصلاحات شهرسازی و بهداشتی تحت نظارت مستقیم مردم هر شهر یا قصبه در سراسر کشور تعمیم وتوسعه یابد لایحه قانونی شهرداری مشتمل بر ۹۰ ماده و ۱۴ تبصره در تاریخ یازدهم آبان ماه ۱۳۳۱ بموقع اجراء گذاشته شد امید است بامراقبت وزارت کشور در حسن اجرای آن که موجب عمران شهرها و قصبات و ایجاد وتکمیل مؤسسات بهداشتی تعاونی - فرهنگی - تأمین روشنائی وتنظیف شهرها ومراقبت درارزانی وفروائی خواربار ومزایای دیگر خواهد بود نسبت بتأسیس شهرداری در نقاطیکه تاکنون فاقد آن بوده اند وسائل کار فراهم میشود اقدام بعمل آید .

لوايح قانونی مربوط ببنده (۲) از برنامه دولت « اصلاح امور مالی وتعدیل بودجه بوسیله تقلیل درمخارج وبرقراری مالیات های مستقیم و در صورت لزوم مالیاتهای غیر مستقیم » برای اجرای قسمت دوم از برنامه دولت تاکنون اقدامات زیر صورت گرفته است .

۱) لایحه قانونی راجع به تسویه حساب مالیات های معوقه

نظر باینکه وصول قسمت مهمی از مطالبات دولت بر اثر بطوه جریان تشریفات قانونی معوق مانده بود در تاریخ ۳۰ ر ۱۳۳۱ لایحه قانونی راجع بتسویه حساب مالیات های معوق بموقع اجراء گذاشته شد تا با احتیاجی که دولت بدر آمد کافی داشت از طرفی مطالبات معوق دولت وصول شود و از طرف دیگر باتسویه حساب سنواتی مودیان مالیاتی کشمکش بین آنان ومأمورین دارائی مرتفع و وسائل آسایش بازرگانان وسایر مودیان مالیاتی فراهم گردد .

۲) لایحه قانونی متمم لایحه قانونی مصوب سی ام مرداد ماه ۱۳۳۱ راجع به حسابهای معوقه مالیاتها

نظر باینکه تسویه حساب مالیاتهای معوق کمیسیون

بنوان حل اختلاف مرکب از سه نفر مأمور عالی رتبه وزارت دارائی و دادگستری تشکیل میشد و در مرکز استانها وشهرستان ها نیز کمیسیونهایی باین نام تشکیل می گردید در عمل مشاهده شد که افزایش عده کمیسیون و عده اعضاء آن نتیجه بهتری عاید خواهد نمود بدینجهت در تاریخ چهار شهریور ماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی متمم لایحه قانونی مزبور بموقع اجراء گذاشته شد که بموجب آن برای تسویه حسابهای معوق مودیان مالیاتی سه کمیسیون حل اختلاف در تهران مرکب از سه نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل تشکیل میشود و در شهرستانها هم وزارت دارائی میتواند لدی الاقتضا بعهده کمیسیون ها اضافه کند .

۳) لایحه قانونی درباره مجازات مأمورین وصول که از تسلیم مفاصحا حساب بمودیان مالیاتی استکاف نمایند

برای آنکه مأمورین و متصدیان وصول ملزم باشند که پس از رسیدگی بحساب مالیاتی هر سال و واریز بدهی مودیان مالیاتی بلافاصله مفاصحا حساب بآنها بدهند و در صورت تعلل و مسامحه در دادگاه اداری معاکمه و مجازات شوند در تاریخ چهارم شهریور ماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی در باره مجازات مأمورین وصول که از تسلیم مفاصحا حساب بمودیان مالیاتی استکاف نمایند بموقع اجراء گذاشته شد تا بدينوسيله آسایش مودیان فراهم و از تخلف و تعلل مأمورین جلوگیری شود .

۴) لایحه قانونی راجع به تنخواه گردان خزانه داریکل

بامطالعانی که از طرف وزارت دارائی راجع بتنخواه گردان خزانه داری کل بعمل آمده بود اظهار نظر شد که چون بموجب قوانین بودجه سال ۱۳۲۸ و تبصره ۴ از ماده واحده قانون بودجه سال ۳۲۹ تنخواه گردان خزانه داری کل بیکهزار میلیون ریال بالغ بوده و این مبلغ برای داد و ستد بودجه کشور و احتیاجات خزانه داریکل کفایت نمیکند تنخواه گردان خزانه داریکل تا پانصد میلیون ریال افزایش یابد بدین منظور در تاریخ یازدهم مهرماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی راجع بتنخواه گردان خزانه داریکل بموقع اجراء گذاشته شد تا از حیث دادوستد بودجه کشور و احتیاجات دیگر از خزانه داریکل رفع مضيقه شود .

است .

۱) لایحه قانونی مبارزه با آفات وامراض نباتی

بر اثر عدم توجه مالکین با آفات وامراض بومی و نبودن مقررات خاصی جهت نظارت در این امر همه ساله مشکلاتی ایجاد ومخارج گزافی به دولت تحمیل میشد که باتمام مساعی مأمورین کشاورزی وسایر وزارتخانه ها بر اثر عدم معاضدت وهمکاری مالکین نتیجه مطلوب حاصل نمیکشت و باقتال زیان کشاورزان را فراهم و احياناً مناطقی را دچار قحط و غلا یا کمی خواربارمیساخت بدینجهت در تاریخ ۴ ر ۱۳۳۱ لایحه قانونی مبارزه با آفات وامراض نباتی بموقع اجراء گذاشته شد .

بموجب لایحه مزبور دفع آفات وامراض بومی که در داخل کشور وجود دارد و حوادث طبیعی که جلوگیری از آنها عملاً برای مالکین مبسر است بعهده خود آنها واگذار شده و مبارزه با آفات وامراض قرنطینه که از خارج بکشور سرایت کرده و یا بعد آمی کند وهمچنین مبارزه با قسمتی از آفات که از عهده مالکین خارج میباشد از وظایف وزارت کشاورزی شمرده شده است .

برای تقدیر و تشویق از کسانی که در مبارزه ودفع آفات قرنطینه با مأمورین مربوط اشتراك مساعی بعمل آوردند پیش بینهای لازم در لایحه قانونی بعمل آمده و امید است که اجراء آن در بهبود وضع محصول کشور و کمک بمالکین و کشاورزان سودمند باشد .

۲) لایحه قانونی افزایش سرمایه بانك ملی ایران

با بررسی ارقام ترانزنامه های بانك ملی ایران از سال ۱۳۱۴ تا ۱۳۳۰ و اظهار نظر متخصصین و مطلعین معلوم شد که سیصد میلیون ریال سرمایه بانك با حجم معاملات و فعالیت روز افزون آن به هیچوجه متناسب نمی باشد و از طرف دیگر اندوخته های بانك ملی ایران که در سال ۱۳۱۴ از دو میلیون ریال تجاوز نمیکرده در سال ۱۳۳۰ تنها در قسمت بانکی بیکهزار و سیصد میلیون ریال افزایش یافته است بدینجهت در تاریخ ۱۲ ر ۳۱ لایحه قانونی افزایش سرمایه بانك ملی ایران که بموجب آن سرمایه بانك ملی ایران به دو هزار میلیون ریال افزایش یافته بموقع اجراء گذاشته شد .

اجراء لایحه قانونی مزبور در جلب اعتماد عمومی ومعاملات بانك اثرشایان توجهی داشته است .

۳) لایحه قانونی ریال نیکی

بر اثر افزایش بهای بین المللی نقره چون ارزش تجاری مسكوك ایران نسبت بارزش اسمی آن بالا رفت و باقرائن موجود معلوم شد که مسكوك نقره رایج در دست مردم روز بروز روبه کاهش رفته و پسرمت توسط

اشخاص جمع آوری وقسمتی از آن دوب وتبدیل بمصنوعات نقره گردیده و قسمت دیگر بطور قاچاق از کشور خارج میشود برای جلوگیری از نتایج وخیمی که چگونگی آن پوشیده نیست در تاریخ هفدهم مهر ماه ۳۱ لایحه قانونی ریال نیکی به موقع اجراء گذاشته شد مواد اولیه برای عمل ضرب مسكوك ریال الباز مس و نیكل در ضرب خانه موجود بود و بسبب اختلافی که بین ارزش اسمی و تجاری آن می باشد خطری از لحاظ جمع آوری و خروج از کشور ندارد و کاملاً مقرون بمصالح و صرفه دولت می باشد .

نایب رئیس - جناب آقای کاظمی اجازه بفرمائید چون گزارش مفصل است وآقایان هم خسته هستند با اجازه آقایان ۱۰ دقیقه تنفس داده میشود (صحیح است) **کاظمی** - بسیار خوب

(مقارن ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل ومجدداً بیست دقیقه بعد از ظهر تشکیل گردید)

۶- معرفی آقای مهندس زاهدی بمعاونت وزارت کشاورزی بوسیله آقای وزیر کشاورزی

نایب رئیس - آقای وزیر کشاورزی فرمایشی دارید بفرمائید . **وزیر کشاورزی** - بنده خواستم از موقع استفاده کنم وآقای مهندس مصطفی زاهدی را که متجاوز از بیست سال است در وزارت کشاورزی مشغول خدمت هستند و تمام قسمتهای کشاورزی مملکت رامیشناسند به سمت معاونت وزارت کشاورزی معرفی کنم .

(مبارك است ، مبارك است) **۷- قرائت قسمتی دیگر از گزارش سه ماهه آقای نخست وزیر بوسیله آقایان کاظمی و دکتر فاطمی**

نایب رئیس - آقای کاظمی بفرمائید . (آقای کاظمی گزارش آقای نخست وزیر را بقرار آتی قرائت نمودند)

۴) لایحه قانونی چکهای تضمین شده

بامطالعات دقیقی که در خصوص نشر اسکناس بمنظور تأمین احتیاجات عمومی بعمل آمده برای تسهیل معاملات و رواج آن ترجیح داده که بانك ملی ایران اجازه داده شود که چكهایی بنام چكهای تضمین شده عهده حساب مشتریان خود که پرداختوجه آنها از طرف بانك تمهید میشود بچریان بگذارد بدینجهت در تاریخ و زدهم مهرماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی چكهای تضمین شده که مصادف نشر اسکناس را فاقد نتایج

تسهیل و زوایح معاملات را واجد بود و اطمینان بیشتری را برای طرفین معامله و مخصوصاً از نظر همراه داشتن وجوه در سفر و حضر فراهم میساخت به موقع اجراء گذاشته شده از آن نتایج مطلوبی مشهود گردیده است.

لوايح قانونی مربوط به بند ۴ از برنامه دولت « بهره برداری از معادن نفت کشور با رعایت قانون ۹ ماده ای اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت و تهیه و تدوین اساسنامه شرکت ملی نفت »

برای اجرای قسمت چهارم از برنامه دولت تا کنون اقدامات زیر صورت گرفته است .

۱) لایحه قانونی مجازات اخلاکگران در صنایع نفت ایران

بر اثر تجارب سمیث مدیره موقت شرکت ملی نفت ایران چون اظهار نظر شده بود که برای حفظ دستگاهها و اموازی تأسیسات متعلق بشرکت ملی نفت ایران و جلوگیری از دستبرد و سرقت و تخریب آنها قوانین جزائی و آئین دادرسی کیفری عادی کافی نیست و وضع مقرراتی نظیر قانون مربوط بکیفر بزهیهای راه آهن که در سال ۱۳۱۰ به تصویب مجلس شورای ملی رسیده است ضرورت دارد بدین منظور در تاریخ ۲۲ مهرماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی مجازات اخلاکگران در صنایع نفت ایران به موقع اجراء گذاشته شد تا افرادیکه در عمل بهره برداری و صنایع نفت ملی ایران با سوء قصد اعمالی انجام دهند که منجر به قطع لوله های مهم نفت و یا از کار افتادن کارخانه ها و ماشین های تصفیه و یا وسایط نقلیه نفت شود مجازات مقرر برسند

۲) لایحه قانونی واگذاری بعضی مزایای قانونی بشرکت سهامی نفت ایران

لایحه مربوط بواگذاری بعضی مزایای قانونی بشرکت سهامی نفت ایران دوبار در دولتهای سابق بمجلس شورای ملی پیشنهاد شده است.

از لحاظ پیشرفت امور شرکت سهامی نفت ایران چون با مطالعاتی که بعمل آمده بود واگذاری بعضی مزایای قانونی از قبیل معاف بودن از پرداخت حقوق گمرکی و عوارض راه و اجازه خرید اراضی و حق ایجاد خطوط حمل و نقل و ارتباطات توفیق شرکت مزبور را در انجام خدماتی که به عهده داشت تسهیل می نمود بدینجهت در تاریخ ۳۰ مهرماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی واگذاری بعضی مزایای قانونی به شرکت سهامی نفت ایران به موقع اجراء گذاشته شد.

لوايح قانونی مربوط به بند ۵ از برنامه دولت « اصلاح سازمانهای اداری و قوانین استخدام کشوری و قضائی و لشگری » در اجرای قسمت پنجم از برنامه دولت

تاکنون اقدامات زیر صورت گرفته است .

۱) لایحه قانونی راجع به نسخ تصویب نامه های مربوط بامور استخدامی

با مطالعاتی که راجع بامور استخدامی در وزارت دارائی بعمل آمده بود تا تهیه قانون استخدام کشوری که مستلزم مطالعه و دقت کامل است و فرصت بیشتر میخواهد بمنظور اصلاح يك قسمت از مقررات مربوط بامور استخدامی که بیشتر ما بخرابی و آشفتگی وضع استخدام شده بود بموجب طرح پیشنهادی وزارت دارائی در تاریخ ۲۶ شهریور ماه ۱۳۳۱ لایحه تبدیلی کارمندان پیمانی و حکمی برسمی مصوب مرداد ۱۳۲۵ و بعضی دیگر از تصویبنامه های دوره فترت که مقررات اساسی قانون استخدام را از نظر ترفیع پایه و رسمیت مفشوش ساخته بود لغو و اجراء احکامی که قبلاً صادر و بتصدیق اداره بازنشستگی رسیده بود کمافی السابق بتأمین اعتبار موکول گردید

۲) لایحه قانونی حذف محاکم اختصاصی

تعدد محاکم اختصاصی که موجب آن شده بود که رسیدگی به قسمتی از جرائم بر طبق مقررات خاص انجام و از صلاحیت دادرسی ها و دادگاههای عمومی دادگستری خارج شود علاوه بر توسعه غیر ضروری سازمان محاکم و ایجاد هزینه گران تبعیضاتی رایش میآورد که با روح عدالت مغایرت داشت .

برای آنکه رسیدگی بجرائمی که در صلاحیت محاکم اختصاصی بود در صلاحیت دادرسی ها و دادگاههای عمومی در آید با استفاده از قانون اعطای اختیارات در تاریخ ۲۹ و ۳۱ لایحه قانونی حذف محاکم اختصاصی برای آزمایش بموقع اجراء گذاشته شد .

۳) لایحه قانونی اصلاح قانون استخدام قضایه

برای تصفیه دستگاه قضائی و تأمین حداقل معیشت قضایه و تغییر و تبدیل کارمندان قضائی و اصلاح سازمان دادگاهها و دادرسی ها و تطبیق تشکیلات آنها با احتیاجات حوزه های مربوط در تاریخ ۲۹ و ۳۱ لایحه قانونی اصلاح قانون استخدام قضایه به موقع اجراء گذاشته شد

بموجب لایحه قانونی مزبور رسیدگی به صلاحیت کلیه کارمندان قضائی بکمیسیون مرکب از پنج نفر از قضاة عالی مقام و اگذار ترتیبی داده شد که اشخاصی را که کمیسیون برای احراز مشاغل قضائی مناسب ندانند باز نشسته و بپایه قانونی آنرا بپایه اجاری تبدیل کنند برای استفاده از لیسانسب های حقوق

در سازمان جدید وزارت دادگستری و تثبیت وضع خدمت آنان نیز در لایحه قانونی اصلاح قانون استخدام قضایه پیش بینی های لازم بعمل آمده است

۴) لایحه قانونی سازمان دادرسی انتظامی قضایه

با توجه بمطالعاتیکه در کمیسیون تهیه لوايح قانونی وزارت دادگستری بعمل آمده بود نظر باینکه وزارت دادگستری وضع مقرراتی را بمنظور انحلال اداره نظارت و تشکیل دادرسی بنام دادرسی انتظامی قضایه در معیت دادگاه انتظامی ضروری تشخیص داده بود در تاریخ ۲۲ مهرماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی سازمان دادرسی انتظامی قضایه به موقع اجراء گذاشته شد

۵) لایحه قانونی سازمان قضائی کشور

نظر باینکه اصلاح وضع دادگستری و تطبیق تشکیلات دادگاهها و شعب آن با احتیاجات محل تجدید نظر در سازمان قضائی را ایجاب مینمود با در نظر گرفتن مطالعات کمیسیون تهیه و تنظیم لوايح قانونی وزارت دادگستری در تاریخ ۲۲ مهرماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی سازمان قضائی کشور بموقع اجراء گذاشته شد

۶) لایحه قانونی متمم اصلاح قانون استخدام قضایه

بر طبق قانون اصول تشکیلات عدلیه و استخدام قضایه مورخ ۶ دیماه ۱۳۱۵ کلیه کارمندانیکه دارای پایه قضائی بودند اعم از شاغلین مقامات قضائی و غیر آن میتوانند از حقوق پایه قضائی استفاده کنند پس از آنکه بموجب لایحه قانونی اصلاح قانون استخدام قضایه موضوع استفاده شاغلین مقامات غیر قضائی از حقوق پایه های قضائی منع گردید برای محدود ساختن اشخاصیکه بمناسبت مشاغل خود از این قاعده مستثنی میشوند و همچنین تعیین تکلیف برای تأمین محل حقوق عده ای از کارمندان دفتری و خدمتگزاران دادگاهها که بر اثر لایحه قانونی سازمان قضائی از کار برکنار و به مشاغل دیگر منصوب می گشتند در تاریخ ۲۹ و ۳۱ لایحه قانونی متمم لایحه قانونی اصلاح قانون استخدام قضایه بموقع اجراء گذاشته شد

۷) لایحه قانونی بازنشستگی کارمندان دادرسی تهران

برای تعدیل بودجه پرسنلی شهرداری و بمنظور تجدید نظر در سازمان آن در تاریخ ۲۹ و ۳۱ لایحه قانونی بازنشستگی کارمندان شهرداری تهران بموقع اجراء

گذاشته شد . امیداست با فرصتی که اجراء لایحه قانونی مزبور به شهرداری تهران داده است شالوده آن بسراسر اصلاح صحیحی گذاشته شود که برای اصلاح امور شهر سودمند باشد .

۸) لایحه قانونی بازنشستگی افسران و کارمندان و رهیفان و افسران شهرداری

با در نظر گرفتن وظائف سنگینی که به عهده مامورین شهرداری محول است و با توجه بتغییرات و خواسته های عمومی که تجدید نظر در سازمان شهرداری کل کشور را ایجاب مینمود در تاریخ ششم بانام ۱۳۳۱ لایحه قانونی بازنشستگی افسران و کارمندان و افراد و رهیفان و افسران شهرداری بموقع اجراء گذاشته شد

تا با تعدیل در بودجه پرسنلی شهرداری کل کشور از افسران و کارمندان تحصیل کرده و جوان نیز در مشاغل حساس آن اداره استفاده شود .

۹) لایحه قانونی سازمان اداره کل راه شوسه

برای تثبیت تشکیلات اداره کل راه شوسه که بموجب لایحه قانونی برنامه پنج ساله راهسازی و وظائف آن تعیین شده بود در تاریخ ۲۱ و ۲۸ لایحه قانونی سازمان اداره کل راه شوسه که شامل سازمان مرکزی و سازمان شهرستانها و وظائف اداره مزبور می باشد بموقع اجراء گذاشته شد .

۱۰) لایحه قانونی اصلاح اصول تشکیلات اداری وزارت دادگستری

برای اصلاح تشکیلات اداری وزارت دادگستری و تعیین وظائف هر يك از ادارات تابعه آن با توجه بمطالعاتیکه از طرف کمیسیون تهیه لوايح قانونی در وزارت دادگستری بعمل آمده بود لایحه قانونی اصلاح اصول تشکیلات اداری وزارت دادگستری در تاریخ ۲۸ و ۳۱ برای آزمایش بموقع اجراء گذاشته شده است

۱۱) لایحه قانونی سازمان نگاه سرم و واکنس سازی رازی

لایحه مربوط بسازمان مؤسسه سرم و واکنس سازی رازی دو بار در دولتهای سابق بمجلس شورای ملی پیشنهاد شده و در دوره یازدهم قانون گزاری بطبع رسیده بود و در دسترس آقایان نمایندگان قرار گرفته و پس از ارجاع بکمیسیون کشاورزی مجلس شورای ملی بر اثر انقضای دوره یازدهم بلا اقدام مانده بود چون با وظائفی که مؤسسه رازی حصارک از نظر تهیه مایه ها و سرمها و سایر مواد مفید و تشخیص بیماریها و مطالعات علمی

مربوط بمبارزه با بیماری‌های واگیر دام به عهده داشت لازم بود که مقرراتی درباره سازمان مؤسسه مزبور بر طبق طرح تنظیمی وضع شود بدین جهت در تاریخ ۲۸/۷/۳۱ لایحه قانونی سازمان مؤسسه سرم و واکنس سازی رازی بموقع اجرا گذاشته شد .

لوايح قانونی مربوط ببنده ۶ از برنامه دولت « ایجاد شورای معلى در دهات به منظور اصلاحات اجتماعى و تأمین مخارج این اصلاحات بوسیله وضع عوارض » (در این موقع آقای کاظمی نایب نخست وزیر قرائت گزارش آقای نخست وزیر راجع بجناب آقای دکتر فاطمی وزیر امور - ارجه محول کردند و آقای وزیر خارجه بشرح ذیل قرائت نمودند)
برای اجرای قسمت ششم از برنامه دولت اقدامات زیر تاکنون صورت گرفته است .

۱- لایحه قانونی الغاء عوارض دردهات

جلوگیری از احجافاتی که بعنوان عوارض گوناگون در نقاط مختلف کشور نسبت بشکاورزان بعمل می آمد و بنام بیگاری بدون پرداخت دستزد از کار و دسترنج آنان استفاده میشد وضع مقرراتی را بصورت لایحه قانونی مزبور ایجاب می نمود بدین جهت بمحض تصویب قانون اعطاء اختیارات پیش از آنکه فصل برداشت منقضى وموضوع منتفی شود در تاریخ ۲۲/۵/۳۱ مقررات لایحه قانونی الغاء عوارض در دهات بموقع اجرا گذاشته شد

۲- لایحه قانونی ازدیاد سهم کشاورزان وسازمان عمرانی کشاورزی

باتوجه بوضع کشاورزان کشور که در وضع و حال بسیار نا مساعدی زندگانی می کنند و بر اثر عدم تعمیم وسایل ماشینی باتحمل رنج فراوان نیازمندی کشور را از حیث غلات و مواد خواربار غیر آن تهیه می نمایند لازم بود ترتیبی در نظر گرفته شود که اولاً ازدسترنج خود سهم عادلانه تری ببرند که مؤثر در وضع معیشت آنان باشد وثانیاً از دسترنج آنان برای عمران محل سکونتشان استفاده شود تا یک بازه فاقد لوازم اولیه زندگی نبوده و رفته رفته از بهداشت و فرهنگ وسایر شئون زندگانی که متأسفانه اغلب نقاط از آن بی بهره مانده اند برخوردار شوند .

لایحه قانونی مزبور بفاصله کمی پس از تصویب قانون اعطای اختیارات و پیش از آنکه فصل برداشت محصول بیابان برسد در تاریخ ۲۲/۵/۳۱ برای آزمایش بموقع اجرا گذاشته شد نامحصول سال تجاری را نیز شامل گردد و کشاورزان از آن منتفع شوند .

پس از انتشار و اجرای لایحه قانونی مزبور وفرصتی که به عامه مردم برای اظهار نظر در باره مقررات آن داده شد وبا توجه بازمایشی که در مقام اجراء و عمل حاصل گردید وهمچنین نظراتی که از طرف اشخاص مطلع وبصیر ابراز شده بود لزوم تجدید نظر در قسمتی از مواد آن محرز ولایحه جدید بااصلاحات مورد نظر در تاریخ ۲۱/۷/۳۱ بموقع اجراء درآمد .

اهم تغییرات منظور در لایحه قانونی اخیر الغاء پرداخت سه درصد از طرف کشاورزان میباشد که بااین ترتیب ده درصد از محصول جنسی ونقدی هر قریه بین کشاورزان تقسیم وبغایب آنها اضافه شده بدون آنکه در مقابل برای کمک بمندوق عمران وتعاون وجه یا جنس تسلیم نمایند اجرای لایحه قانونی ازدیاد سهم کشاورزان وسازمان عمرانی کشاورزی اثرات مطلوبی در تمامی نقاط کشور داشته واگر بعضی افراد سودپرست هم در صدد آن بوده اند که موجبات هدم اجراء آنرا دردهات فراهم و اختلافاتی بوجود آورند بامراقبت مأمورین مربوطه تا حد زیاد از آن اختلالات جلوگیری شده است .

لوايح قانونی مربوط ببنده ۷ از برنامه دولت « اصلاح قوانین داد گستری » برای اجرای قسمت ۷ از برنامه دولت اقدامات زیر تاکنون صورت گرفته است

۱) لایحه قانونی ثبت اراضی موات اطراف شهر تهران

بر اثر توسعه شهر تهران در اراضی واقع در شعاع شهر ساختمانهایی بمنظور سکونت احداث شده وعده ای را باین فکر انداخته بود که مساحت معتدله ای از اراضی مزبور را با اعمال تصرفاتی در آن بی آنکه سند یا سابقه تصرفی داشته باشند تقاضای ثبت نمایند و در موقع خود بفروش برسانند بمنظور جلوگیری از سوء استفاده این قبیل اشخاص که هم خود را مصروف تصرف غیر قانونی این قبیل اراضی نموده بودند در تاریخ ۲۸ مردادماه ۱۳۳۱ مقرراتی وضع شده که بموجب آن از تقاضای ثبت نسبت باراضی بائر وموات اطراف شهر جلوگیری بعمل آید ووزارت دارائی درخواست ثبت آنها را بنام دولت کرده و آنها را یا بمصرف امور عام المنفعه برساند یا بقطعات کوچک تقسیم نماید وبمعرض فروش در آورد تا بدینوسیله از طرفی افراد نتوانند از نفوذ خود سوء استفاده نموده اراضی بائرموات اطراف شهر را تحت تصرفات مالکانه خود در آورند واز طرف دیگر باشخاصی که زمین و ساختمان ندارند با تقسیم اراضی مزبور ببهای مناسبی که از عهده پرداخت آن برآیند زمین داده شود

۲) لایحه قانونی اراضی بائرموات اطراف شهرهای غیر از تهران

پس از آنکه لایحه قانونی ثبت اراضی بائرموات اطراف طهران در تاریخ ۲۸ مردادماه ۱۳۳۱ برای آزمایش بموقع اجراء گذاشته شد بمنظور رسید که مقررات مربوط به لایحه قانونی مزبور بعلیهیکه اشاره شد اراضی بائرموات اطراف تمام شهرستانهای کشور را تا شعاع سه کیلومتر شامل شود و آئین نامه مربوط بتقسیم بندی وفروش قطعات اراضی وطرز تشخیص استحقاق خریداران وترتیب پرداخت بهای هر قطعه و تخصیص بعضی قطعات بامور عام المنفعه را وزارت داد گستری ودارائی تنظیم نموده وبموقع اجرا بگذارند لایحه قانونی مزبور در ۳ شهریورماه ۱۳۳۱ بموقع اجراء گذاشته شده است

شروع با اجرای این لایحه قانونی و لایحه قانونی ثبت اراضی بائرموات اطراف طهران در پائین آوردن نرخ زمین اثرشایان توجهی داشته است

۳) لایحه قانونی مربوط بمنع احتکار قند و شکر برای جلوگیری از احتکار کالای قند وشکر که مابه الاحتیاج عمومی میباشد بمنظر رسید که مقررات خاصی بموقع اجرا گذاشته شود تا بموجب آن کالای قند و شکر از کالاهای ضروری تشخیص گردد و هر کس کالای مزبور را مازاد بر مصرف ۳ ماه خود و خانواده اش احتکار کند ویا بمنظور فروش کالا را ازدولت خریداری و زاید بر یکماه نگاهدارد کالا بلا عوض ضبط شود بدینجهت در تاریخ ۵ شهریور ماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی مربوط بمنع احتکار قند وشکر برای آزمایش بموقع اجراء گذاشته شد

۴) لایحه قانونی مجازات حمل چاقو و انواع دیگر اسلحه واخلال در نظم وامنیت و آسایش عمومی

تجری بعضی افراد بتظاهراتی که آسایش عمومی را مختل ساخته بود وضع مقرراتی را ایجاب مینمود که بدان وسیله از چاقو کشیها وجنگالها و اخاذیها وغیر آن که متأسفانه برای اجراء مقاصد یلبد وشومی بکار میرفت جلوگیری شود چون منظور اصلی از تحریک اشخاصی باین قبیل اعمال نا پسندلطمه وارد ساختن برشد ملی واعمال نفوذ و سلب آرامش و ایجاد محیطی نا امن بود بدینجهت در تاریخ ۱۷ مهرماه ۳۱ لایحه قانونی مجازات حمل چاقو و انواع دیگر اسلحه سرد واخلال در نظم وامنیت وآسایش عمومی بموقع اجراء گذاشته شده تا از اعمال ناروای بعضی افراد که در افکار عمومی ایجاد تشویش وهراس مینمودند معانیت شود

۵) لایحه قانونی راجع بامنیت اجتماعی

با در نظر گرفتن مقتضیات وقت وبر اثر پیش آمد های سوء بیش بینهای لازم را بنماید در تاریخ ۱-۸-۳۱ لایحه قانونی

راجع بامنیت اجتماعی برای مدت ۳ ماه بموقع اجراء گذاشته شد تا بموجب آن از تحریک کارگران ورواداشتن آنان باعتصاب وعصبان ونا فرمانی در نظم و آرامش و اعتصاب دروزارخانهها ودستگاههای دولتی واجتماعاتیکه بمنظور مبارزه وزد وخورد بعمل میآید جلوگیری شود حلال و موجبات وضع لایحه قانونی مزبور قبلاً باستحضار مجلس شورای ملی رسیده ولایحه آن نیز در تاریخ ۱۹-۸-۳۱ پیشنهاه وتقدیم گردیده است

۶) لایحه قانونی هزینه های داد گستری وثبت وحق تمبر بر وانه وکالت و کارشناسی

در نتیجه مطالعاتیکه از طرف کمیسیون تهیه لوايح قانونی وزارت داد گستری بعمل آمد چون تجدید نظر در هزینه های داد گستری و حق الثبت املاک و درآمد های وصولی مربوط بامور ثبت شرکتها وورشکستگی و تعرفه پروانه های وکالت و کارشناسی ضروری تشخیص داده شد در تاریخ ۸ آبانماه ۳۱ این لایحه قانونی وضع واز تاریخ ۲۰ آبان ماه ۳۱ بموقع اجراء گذاشته شد

۷) لایحه قانونی بیمه خسارات شخص ثالث ناشی از وسایط نقلیه موتوری

در نتیجه افزایش روز افرون انواع وسایط حمل و نقل چون قهرأ تصادفاتی بیش می آید وخسارات مالی وجانی بافرااد وارد میشود که در اکثر موارد بزحمات یا کسیکه مباشر وموجد خسارت است بر اثر عدم بضاعت مالی از عهده جبران آن بر نمی آید بمنظور تضمین خسارت وارده در تاریخ ۸-۸-۳۱ لایحه قانونی بیمه خسارات شخص ثالث ناشی از وسایط نقلیه بموقع اجراء گذاشته شده

بموجب لایحه قانونی مزبور مالکین کلیه وسایط نقلیه موتوری زمینی وهوائی و دریائی اعم از حقیقی یا حقوقی ودولتی یا غیر دولتی مکلفند وسایط نقلیه خود را در مقابل خسارات مالی وجانی که بسبب وسایط نقلیه مذکور باشخاص ثالث یا باشیاء و حیوانات آنها وارد میشود در شرکت سهامی بیمه ایران یا نمایندگیهای شرکت مزبور بیمه نمایند

۸) لایحه قانونی اصلاح ماده ۴۳ قانون مجازات مرتکبین قاچاق

با مطالعاتیکه از طرف وزارت دفاع ملی بعمل آمده بود چون برای نظارت کلی در امور مربوط باسلحه ناریه ومهمات وتجه ومصرف مواد معتزله ومنفجره لازم بود نظم وترتیب خاص مجری باشد و آئین نامه این موضوع را نیز اداره مهندسی ارتش تهیه وتنظیم کرده بود در تاریخ ۱۴ آبانماه ۳۱

لایحه قانونی اصلاح ماده ۴ قانون مجازات مرتکبین قباچاق بموقع اجرا گذاشته شد بموجب لایحه قانونی مزبور وارد وزارت کردن اسلحه ناربه و کلیه مهمات و مواد معترفه با اجازه دولت و اشتغال بکسب و ساختن هر نوع اسلحه با اجازه وزارت دفاع ملی موکول گردیده است

پیشنهاد این لایحه در تاریخ ۱۳-۹-۴۱ بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده است لویح مربوط بپند (۹) برنامه دولت اصلاحات آموز فرهنگی و بهداشتی و وسائل ارتباطی (برای اجرای قسمت نهم از برنامه دولت اقدامات زیر تاکنون صورت گرفته است

۱) لایحه قانونی اصلاح ماده واحده مصوب هفتم خرداد ماه ۱۳۳۰ مربوط بلوله کشی آب تهران

نظر باینکه در ماده واحده قانون مربوط بلوله کشی آب طهران مصوب هفتم خرداد ماه ۱۳۳۰ تشریفات انتصاب مدیر کل لوله کشی مـصرح بود ولی مقررات عزل مدیر کل لوله کشی را پیش بینی نکرده بودند بنا بمقتضیات وقت در تاریخ ۳۲۱ شهریور ماه ۳۱ تبصره ای بماده واحده مزبور اضافه شد که بموجب آن مدیر کل لوله کشی آب طهران بترتیبیکه در تبصره ۲۲ ماده ۲ قانون بودجه سال ۱۳۲۸ کل کشور منصوب میگردد قابل عزل خواهد بود

۲) لایحه قانونی برنامه پنج ساله راه سازی

با اهمیت شایانی که ایجاد طرق مواصلات در بهبود اوضاع اقتصادی و عمومی دارد برای نگاهداری و تکمیل و اسفالت راههای موجود کشور ساختمان راه های جدید واحداث و تکمیل راههای مهم اقتصادی در تاریخ ۲۸-۷-۳۱ لایحه قانونی برنامه ۵ ساله راه سازی بموقع اجرا گذاشته شد با مراقبتیکه از طرف وزارت راه در حسن اجرای لایحه قانونی مزبور بعمل میآید امید است که این اقدام در تهیه کار برای بیکاران نیز سودمند باشد

گزارش عملیات وزارتخانه ها

چون هر یک از لویح قانونی که شرح آن بعرض رسید برای اجراء بوزارتخانه های مربوط ابلاغ شده اینک گزارشاتی درباره چگونگی طرز اجرای لویح مزبور وهمچنین نسبت باقدمات و اصلاحاتی که در سه ماهه اخیر صورت گرفته است تهیه کرده اند که خلاصه هر یک از آنها از نظر آقایان نمایندگان محترم بشرح ذیل میگردد

بعضی از آقایان خلیلی مانده است دکتر فاطمی (وزیر خارجه) عرض کنم این گزارش ۱۲۵ صفحه است اگر آقایان لازم میدانید امروز بخوانم والا بقیه اش بماند برای جلسه بعد

فراهرزی - مطابق آئیننامه تا ساعت يك بعد از ظهر وقت مجلس است **نایب رئیس -** تا یکساعت بعد از ظهر بفرمائید بقیه اش برای جلسه بعد **مهندس رضوی -** تا یکساعت بعد از ظهر از امه بدهید

گزارش وزارت دارائی

اقداماتی را که در طی ۳ ماهه اخیر بعمل آمده می توان بدو طبقه تقسیم نمود :

- ۱ اقداماتی که بر اثر اختیارات آقای نخست وزیر انجام گرفته است .
- ۲ اموری که انجام آنها در حدود اختیارات وزارت دارائی بوده و یا با صدور تصویب نامه موافقت هیئت وزیران تحصیل شده است .

و اینک بطور اختصار بشرح هر یک از قسمت تصدیع می دهد :

الف - اقداماتی که بر اثر اختیارات انجام گرفته است -

بند ۲ از ماده واحده مصوب ۲۰ مرداد ۱۳۳۱ باصلاح امور مالی و تعدیل بودجه بوسیله تقلیل در مخارج و برقراری مالیاتهای مستقیم و در صورت لزوم مالیاتهای غیر مستقیم ناظر می باشد .

هیچ جای تردید نیست که قوانین مالیاتی موجود با مقتضیات و اوضاع و احوال فعلی کشور تطبیق نمیکند زیرا موقعی قوانین مالیاتی مفید و مؤثر می باشد که اولاً باوضع آنها تعدیلی بطبقه ضعیف و غیر متمکن کشور نشود و ثانیاً نحوه اجراء آن قوانین طوری باشد که حتی المقدور تماس مأمورین با مودیان مالیاتی کمتر و طریق کنترل و نظارت در عملیات مأمورین ساده تر و آسان تر انجام پذیرد و متأسفانه قوانین مالیاتی فعلی برای اجراء این منظور کافی و وافی نیست و بیشک بتجدید نظر در آنها و وضع مقررات جدیدی حاجت می باشد منتها چون تهیه این قبیل قوانین بایستی با دقت کافی و مطالعه لازم تنظیم شود تا در ضمن عمل مواجهه با مشکلاتی نگردد برای اینکه در وصول مالیاتها وقفه ای ایجاد نشود سعی شده است که برای توفیق در افزایش درآمدها اجراء قوانین مالیاتی موجود با دقت عمل و سرعت توأم باشد و ضمناً تهیه لویح قانونی جدیدی بر اساس اختیارات تفویضی مبادرت شود و اینک بطور اختصار اقداماتی را که در این زمینه بعمل آمده است بعرض می رساند :

۱ - تشکیل کمیسیونهای مختلف اختلاف :

چون در طی عمل ملاحظه شد که انجام تشریفات قانونی و جریان پیرونده های مالیاتی در مراحل کمیسیونهای تشخیص و داد گاههای تجدید نظر موجب تاخیر در وصول مالیاتها میشود علیهذا برای اجتناب از این

تاخیر و تسریع در تسویه پرونده های مالیاتی در نظر گرفته شد که با ایجاد کمیسیونهای حل اختلاف پیرونده های معوقه مالیاتی مورد رسیدگی واقع و حساب مالیاتی مودیان بطور کدخدانمشی قطع و فصل شود و بدین منظور لایحه قانونی تنظیم وینس از تصویب بموقع اجراء گذرانده شد تا کنون ۱۲ کمیسیون حل اختلاف در مرکز و ۴۵ کمیسیون در شهرستانها تشکیل و نتیجه کار آنها کاملاً رضایت بخش بوده است ضمناً چون پیرونده های مالیات برارث حائز اهمیت خاصی است یکی از کمیسیون های حل اختلاف در مرکز برای رسیدگی پیرونده های مالیات برارث تعیین داده شده و امید می رود که با این ترتیب رسیدگی پیرونده های معوقه مالیاتی در اسرع اوقات خاتمه پذیرد .

۲ تنظیم آئین نامه جدید مالیات بر درآمد :

بموجب ماده ۲۸ قانون مالیات بر درآمد مصوب ۲۹ تیر ماه ۱۳۲۸ مقرر بوده است که برای قانون مزبور آئین نامه اجرائی تنظیم و بکمیسیون دارائی مجلس شورای ملی تقدیم شود - با آنکه آئین نامه مزبور در سال ۱۳۲۹ تهیه و بکمیسیون نامبرده تقدیم شده بود معذک در اثر عدم تصویب آن مأمورین وصول با مشکلاتی مواجهه شده بودند و در حقیقت اجراء قانونی که اساس آن بر تصویب آئین نامه استوار گردیده بود صورت امکان پیدا نمی کرد برای رفع این منظور با استفاده از اختیارات نسبت به اصلاح ماده ۲۸ قانون مالیات بر درآمد اقدام و آئین نامه جدید تنظیم گردیده که پس از موافقت و امضاء آن از طرف آقای وزیر ادرار گستره بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

۳ قانون اصلاحیه مالیات بر درآمد چون قانون مالیات بر درآمد مصوب تیر ماه ۱۳۲۹ دارای نقائصی بود و با اجراء آن در امر وصول پیشرفتی حاصل نمیگردید برای ایجاد تسهیلات و تامین موجبات حسن جریان کار لایحه قانونی مبنی بر اصلاح قانون مزبور تهیه و تقدیم شده است که پس از تصویب بموقع اجرا گذارده خواهد شد و اطمینان دارد که اجراء آن تاثیر فراوانی در پیشرفت امر وصول و ازدیاد در آمد خواهد داشت

۴ - قانون مالیات برارث :

برای اصلاح قانون مالیات برارث نیز لایحه قانونی تنظیم و بتصویب شورای عالی اقتصادی رسیده است که پس از تصویب اجراء خواهد شد .

۵ - لایحه قانونی مالیات املاک مزروعی چون ماده ۹ قانون مالیات بر درآمد مصوب تیر ماه ۱۳۲۹ که ناظر بمالیات املاک مزروعی است دارای نقائصی زیاد بود که

در نتیجه وصول مالیات را فوق العاده مشکل مینمود و از ۱۴ میلیون ریال منظوره در بودجه کل کشور بیش از نصف آن وصول نمیگردید علیهذا برای رفع مشکلات فعلی و افزایش میزان وصولی با در نظر گرفتن معافیت متناسبی جهت خرده مالکین طرح اصلاحی تنظیم و تقدیم گردیده و مسلماً با تصویب و اجراء آن و بوجه قابل ملاحظه عاید خزانه کشور خواهد شد .

۶ قانون مالیات مستقلات ضمن ماده ۸ قانون مالیات بر درآمد در تاریخ ۲۹ تیر ماه ۱۳۲۸ بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است لیکن چون فعلاً اجراء آن با مشکلاتی مواجه گردیده که موجب زحمت مودیان و لاوصول ماندن قسمتی از مطالبات دولت شده است طرح جدیدی شامل ۱۲ ماده تهیه و تقدیم گردیده است و با تصویب آن اختلاف بین مأمورین وصول و صاحبان مستقلات مرتفع و در افزایش در آمد تاثیر فراوانی خواهد داشت .

۷ - تقلیل مراحل سه گانه رسیدگی پیرونده های مالیاتی بدو مرحله :

جریان پیرونده های مالیاتی تا کنون ۳ مرحله بدوی - تجدید نظر و دیوان دادرسی وزارت دارائی را طی مینمود و طی همین مراحل اغلب موجبات تأخیر در وصول مالیاتها را ایجاد میکرد وزارت دارائی با استفاده از اختیارات آقای نخست وزیر در نظر گرفت که رسیدگی پیرونده های مالیاتی را بصورت ساده تری در آورده و عمل رسیدگی را در دو مرحله بدوی و تجدید نظر خاتمه دهد - علیهذا لایحه قانونی برای انجام منظور تهیه و تقدیم گردیده است که بقرای اطلاع مورد تصویب شورای عالی اقتصادی واقع گردیده و پس از تصویب بموقع اجراء گذارده خواهد شد .

۸ - تهیه لایحه قانونی درباره مجازات مأمورین وصول که از تسلیم مفاصا حساب بمودیان استنکاف مینمایند .

چون عدم تسلیم مفاصا حساب از طرف مأمورین وصول اغلب مشکلاتی برای مودیان مالیاتی ایجاد مینمود و موجبات نارضایتی این طبقه از دستگاه وصول فراهم میگردد در نظر گرفته شد که برای رفع مشکل با تصویب لایحه قانونی ترتیبی داده شود که مأمورین وصول به تسلیم مفاصا حساب بمودیان مالیاتی ملزم و مکلف باشند و در صورت استنکاف بانفصال از خدمات دولتی محکوم شوند و این لایحه قانونی که در تاریخ ۴ شهریور ۱۳۳۱ بتصویب رسیده بموقع اجراء گذاشته شده و تعلیمات و دستورات مؤسسه ای بکلیه ادارات دارائی صادر گردیده است .

۹ - لایحه قانونی بچکهای تضمین شده : اجراء لایحه قانونی بچکهای تضمین شده که در تاریخ ۱۹ تیر ماه ۱۳۳۱ تصویب رسیده برای ایجاد تسهیلات در امر تجارت